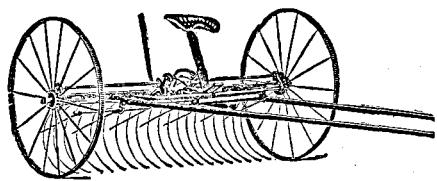


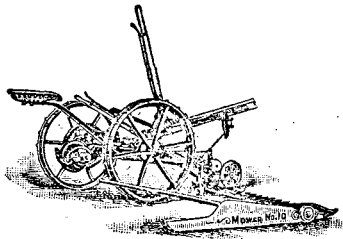
# ERDÉLYI GAZDA

## Legjobb és Legtökéletesebb

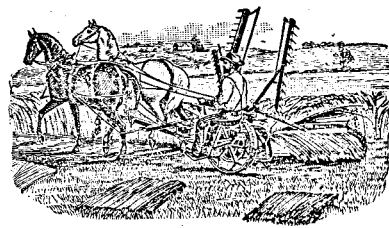
Fű- és Takarmány-kaszálók, teljesen aczél Széna-gyűjtő és Tarló-gereblyék, Marokrakó és Kéveköto  
 ● ● ● ● ● Aratógépek, Világhírű eredeti amerikai Johnston-gyártmány ● ● ● ● ●  
**Bächer Rudolf—Melichar Ferencz-nél** Budapest, Nagymező-utca 68.



Vezérképviselő: SZÜCS ZSIGMOND.



Kimerítő árjegyzéket készséggel küldünk.



1266

## BABÓS és TÁRSAI

vaskereskedése KOLOZSVÁRT, Deák-Ferencz-utca 25. szám.

A nagyérdemű gazdaközönség szives tudomására hozzuk, hogy üzletünkbe újabban egy nagyobb összeget fektettünk be és raktárunkat megnagyobbítottuk, ennél fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy nagyra becsült vevőinket gyorsan és pontosan a legjutányosabb árak mellett szolgáltatjuk ki.

Raktáron tartjuk mindazon cikkeket, amelyek egy gazdaságban szükségeltetnek, u. m. Gazdasági gépek és eszközök, Kudsiri-rudvasak, vaslemezek, építkezési vasgerendák, Konyhaberendezési cikkek, Kötél és lánczárak, Beocsini-Cément, Gypsz, nádfonat, Carbolineum, Kátrány, mindennemű Festékárak, Gépszijj, Gépolaj, Gépszir, Kocsikenőcs, Mécsolaj, Rézgálicz, Raffia hánccs, Aszfalt és elszigetelőlemezek, Kovács-szén, Kox és Faszén, Fleischmann-féle szabadalmazott tejkannák stb.

Gazdasági gépekről árjegyzéket díjmentesen küldünk. 1473

Telefon szám: 351.

Telefon szám: 351.

## Eladó

6 lóerejű, igen jó karban levő,  
Robey-féle újabb fajta

cséplőgép-garnitúra.

Értekezni lehet: 1575

Kolozsvártt, Rudolf-utca 26.  
szám alatt

Szilágyi Istvánnál.

Őszi trágyázáshoz a

## THOMAS-SALAKLISZT

csillag védjeggyel

helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál: 1511



**Kalmár Vilmos,**

Budapest, VI., Teréz-körút 3.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin  
magyarországi vezérképviselője.

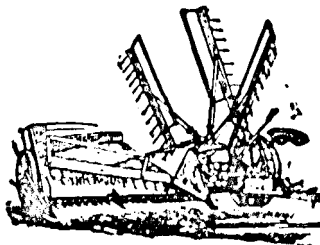
Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!  
Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

## Kaszálógépek

fűnek, lóherének és gabonának  
Széna-fordítók } fogatos üzemre.  
Széna-gereblyék }

Széna- és szalmaprések kézi üzemre, tengeri morzsolók, cséplőgépek, járgányok, rosták, konkolyozók, ekék, hengerek, boronák, takarmányelkészítő gépek, „Pump-separat” tej- és lefőlőző-gépek stb.

Különlegességekként a legújabb és legkitünőbb minőségben gyártanak és jótállás mellett szállítanak. 1574



**Mayfarth F. és Tsa**

mezőgazdasági gépgyára által

BÉCS, II./1. Taborsstrasse 71.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.  
Képviselők és viszonteladók kerestetnek.

# Hiánytpótló munka.

## A magyar könyvtermelés diadala!!

Páratlanul álló diszes kiállítású, képekkel gazdagon tarkított, érdekesen megírt munka jelent meg a nagyközönség számára:

# A Világ Történelme

SZERKESZTI  
ENDREI ZALÁN.

Ezt a munkát kiváló művészi értékű, nagy mesterek festményei után készült színes műmellékletek díszítik. A munkában magában 1200 több szép értékes, érdekes kép van.

A szép, pazar pompájú műmellékleteken, a gyönyörködtető képekhez teljesen megfelelő érdekes előadású a szöveg, amely oly könnyedén, oly szorakoztatóan adja elő a világ történelmét, hogy az olvasónak nemesak gyönyörűsége telik benne, de szellemi pihenéseül is szolgál. A munka nem száraz tudományos könyv.

Mindenki, aki a történelem iránt érdeklődik, ennek a munkának a megismerése után azt fogja mondani: Ez az, amit régen keresek, ez az amire szükségünk van.

### Hogyan győződhetünk meg ennek igazságáról?

Kérjünk mutatványszámot, melyet a kiadóhivatal ingyen küld meg.

1464. I.

### Mi a munka ára?

Füzetenként 40 fill. (20 kr.), előfizetési ára  $\frac{1}{4}$  évenként (13 füzetért) 5 kor. 20 fill. (2 frt 60).

### Minő kedvezményben részesül, aki előfizet?

Ingyen kap a munka 3 kötetéhez páratlanul álló, diszes iparművészeti becsü bekötési táblát. A tábla értéke 20 korona. Ezt csakis az előfizetők kapják. Amikor a munka készen lesz, ára tetemesen drágább lesz, mint most füzetenként vásárolva, vagy előfizetés útján.

### Hogy rendelhetjük meg legkényelmesebben a munkát?

Levágjuk az alábbi szelvényt, egy levelezőlapra ragasztjuk és a levelezőlapra a következő címet írjuk:

A Világ Történelme  
t. kiadóhivatalának

Budapest,

VII. Erzsébet körut 38.

### A „Világ Történelme“ Kiadóhivatalának

Budapest, VII., Erzsébet-Körut 38.

Alulírott ezennel megrendelem A Világ Történelme című füzetekben megjelenő, képes diszmunkát és kérem, hogy címemre a hetenként megjelenő füzeteket elküldjék, az  $\frac{1}{4}$  évi előfizetést 5 K. 20 fill. (2 frt 60 kr.) utánvétellel az első füzet beküldésekor szedjék be; a további előfizetést negyedévenként pontosan előre fogom beküldeni. Jelen megrendelésből kifolyó rendes előfizetésemért kedvezményül megkapom a munkához készült diszes bekötési táblákat és a füzetgyűjtő mappát teljesen ingyen.

alíírás.

Kérjük tisztán és olvashatóan kitölteni.

Megrendelő neve: .....

Állása: .....

Teljes címe (város, utca, megye, u. p.) .....

Levelezőlapon címünkre beküldendő.

Tessék levágni és levelezőlapra ragasztani.

!! Tessék mutatványszámot kérni !!

# ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.“ TAGJAI INGYEN KAPJÁK.  
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,  
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.  
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.  
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:  
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.  
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

## TARTALOM:

### Önálló eredeti cikkek:

Apaállatszemle Gyaluban. <i>Éber Ernő</i> . . . . .	307
Kereskedelmi és gyógynövények termesztése és értékesítése . . . . .	308
Az én szőlőmivelésem. <i>id. Sipos Gábor</i> . . . . .	310
Spárgatermelés. <i>Krenedits Ödön</i> . . . . .	310

### Kisebb szakközlemények:

Észrevétel „Egy érdekes találmány“ c. tudósi társra. <i>Kolozsváry Sándor</i> . . . . .	311
---	-----

### Háztartás:

Az epeszappan használata. — A terpentín használata a háztartásban . . . . .	311
---	-----

### Kormányintézkedések. . . . .

### Egyleti élet:

Meghívó az állattenyésztési és állatkiállítási szakosztály közgyűlésére . . . . .	312
---	-----

### Vegyes közlemények:

Időjelzés. . . . .	312
--------------------	-----

### Mírdetések.

## Apaállatszemle Gyaluban.

Erdély mezőgazdaságában az állattenyésztésnek kiváló, elsőrendű szerepe van. A növénytermesztés belterjesebbé váló alakulásának nem egy szükséges feltétele hiányzik országrészünkben; az állattenyésztésnek, fejlett, jövedelmező állattenyésztésnek előfeltételei nagyobb mértékben vannak meg itt nálunk, mint az ország bármely részében. Nemcsak a legelőknék és réteknek bőségét és jóságát értem ezen előfeltételek alatt, hanem a gazdanépességnek vonzódását, nagyobb hajlamosságát az állattenyésztés üzéséhez. Az erdélyi állattenyésztés fölemelése, kifejlesztése, okosabbá és jövedelmezőbbé való átforgalmazása a legfőbb teendő kell hogy legyen mindazok előtt, akik Erdély mezőgazdaságát előbbre vinni hivatottak. Megtettünk-e mindent ennek a célnak elérésére, megtettünk-e annyit, amennyi a célnak csak megközelítéséhez szükséges: nem kutatom. De hogy messze, igen messze vagyunk a céltól, hogy a cél megközelítéséhez rövidebb utat, vagy gyorsabb tempót kell vennünk, arról meggyőződhettem a napokban.

Folyó hó 6-án Kolozsvármegye gyalui járásában apaállatszemle volt, melyen a járási mezőgazdasági bizottság tagjai, az állattenyésztési felügyelő és csekélységem jelentek meg. A gyalui járás bizonyára nem a legrosszabb járása Kolozsvármegyének; kedvező helyzete, Kolozsvárhoz való közelsége bizonyára igen alkalmassá teszi a jó állattenyésztésre. Maga Gyalu község mintegy 20 kilométernyire, községei közül Szász-Fenes 10, Szász-Lóna 15, Magyar-Fenes megint vagy 20 kilométernyire van Kolozsvártól, melynek ötvenezernyi lakója az élelmi cikkeknek állandóan kitűnő fogyasztója. Ezek a közeli községek, de még a távolabb eső községek is csupán földrajzi helyzetüknél fogva is a lehető legkedvezőbb helyzetben vannak ahhoz, hogy a tej- és vajtermelés nagymértékű kiterjesztésével anyagi jólétüknek biztos alapjait vessék meg. Csak olyan állatokat kell tartani, melyek a tej termelésére a legalkalmasabbak, csak olyan takarmányozásban kell részesíteni azokat, amilyen takarmányozást az ottani természeti viszonyok ön-

maguktól kínálnak, csak a tejkezelés elemi ismereteivel kell a gazdáknak birniok és csak a tejértékesítés szervezéséhez kell hozzáfogniok és megszerezhetik maguknak a közeli nagyvárosból azokat a pénzforrásokat, melyek anyagi és szellemi haladásukat nagy mértékben előmozdithatják.

Folyó hó 6-án künn voltam a gyalui apaállatszemlén és a bizottsággal együtt meggyőződhettem arról, hogy az a kedvező konjunktúra, mely a fejlődésnek és gyarapodásnak elsőrendű feltétele lehetne, de semmi hatással és haszonnal nincs a gyalui járás kiszegzédésére; meggyőződhettem arról, hogy valahol az isten háta mögött, várostól, vasúttól és jó úttól távol sem lehetne a szarvasmarhatenyésztés kezdetlegesebb, és minden tudástól és támogatástól elzárva sem lehetne az rosszabb, mint amilyen a gyalui járásban. És meggyőződhettem arról, hogy a kistenyésztők-nél még csirájában sincs meg az a tudat, hogy csak jó tenyészállatok után várható jó állatanyag és megfelelő jövedelem, hogy nem képesek fölismerni a javításnak szükségességét és nem képesek kicsiny, szűk látókörükből csak annyira is kiemelkedni, hogy a pillanatnyi áldozatokat kívánó hathatós állami segítséget megragadassák. Az elcsüggedés érzetének kellene elhatalmasodnia az emberen, mikor a tudatlanságnak, a józan érzéknek és a saját érdek föl fogásának ilyen teljes hiányát látja, ha nem lenne a legnagyobb szükség arra, hogy éppen ilyen körülmények között a mások javát célzó tevékenységet a legnagyobb buzgósággal és jóakarattal még fokozza mindenki, akinek működése csak parányi hatással is lehet a viszonyok javulására.

Láttam a gyalui járás községi bikáinak legnagyobb részét és láttam olyan szörnyű testállású, hitvány, torz bikákat, aminőket csak úgy másutt lehetne találni, ha minden rosszat, minden hibát, minden fogyatékoságot egymásra halmozánk. És ezek a bikák látják el állatokkal a falvakat és az ilyen bikáknak az ivadékaik tartják fenn a tenyésztést azokban. Gyalu, Nagykapus, Pányik, B.-Dongó, Gy.-Vásárhely községek bikái egytől-egyik kiselejtezni és lebunkózni való silány, a tenyésztést elkorcsosító apa-

Jobb  
és megbízhatóbb  
magvak

nem léteznek, mint a minőket  
31 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és kir. udvari

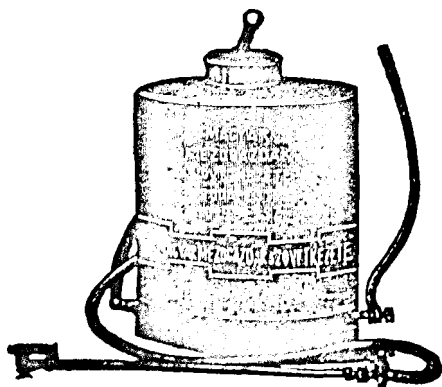
magkereskedése  
Budapesten

VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz.

IV. ker. Kossuth-Lajos-utca 4. sz.

ÁRJEJYZÉKEK

ingyen és bérmentve küldetnek.



Ajánljuk szavatolás mellett a francia „ECLAIR“ permetezőnek minden tekintetben hű másolatát a „MEZŐGAZDÁK“ permetezőt, melyet védjegyünk alatt ide haza gyártatunk. Ára: 34 K. és 28 K.

Továbbá I. rézgálicot, sublimált kénport, dr. Aschenbrand-féle bordoi és rézkénport, fehér hosszúszerű raffiaháncsot, 4 szer sodrott juttafonalat, venyigemetsző ollókat, szőlő és faajtó késeket, gummiszallagot, furott és hasított parafadugót a legjutányosabb áron. ● ● ●

Kivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. 1006.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31. sz. ● ● ●

állatok. Nem kevesebb, mint 22 községi bikának beszerzésére van szükség a legszerényebb számítással és a községek lakószáma irtóznak és vonakodnak még állami segítséggel is beszerezni azokat a bikákat, melyek nélkül tenyésztésük és jövedelmük nem emelkedhetik, hanem csak még inkább lesüllyedhet a mai alacsony színvonal alá.

Majdnem azt mondhatnók, hogy az okos állattenyésztés ezen *teteme* előtt kell most már igazán komolyan elgondolkoznunk, hogy miképpen lehetne és kellene ezeken a borzasztó viszonyokon javítanunk. A gyalui járás egy része sik vidéken van, másik része a gyalui havasok régiójába esik. A sik vidéken levő községek vannak legközelebb Kolozsvárhoz, a havasi községek a távolabb esők. Ez a helyzet kell, hogy a tenyésztés emelését célzó tevékenységet irányítsa. Ez a helyzet pedig azt kívánja, hogy változás történjék a tenyésztés irányában is. Nagy városokhoz közel levő községekben és tehát a Kolozsvárhoz közel levő községekben is a legjobb tejelő szarvasmarhafajtákat kell meghonosítani és elterjeszteni: ezt kívánja meg a számító üzleti érzék és a tenyésztők érdeke. Havasi és hegyi községekben olyan fajtákat kell meghonosítani, melyek a havasi és hegyi viszonyok között sem korcsosulnak el és a tenyésztésnek hasznát biztosítják. A gyalui járás sik vidékén levő községekben tehát par excellence tejelő szarvasmarha, például a Bern-Simmenthali lenne, a havasi községekben pedig a pinzgauai, vagy talán az inthali lenne alkalmas. És ha a vármegyei szabályrendelet szerint ma nem lehetne ezeket a fajtákat meghonosítani, akkor arra kell törekedni, hogy ez a szabályrendelet megváltoztattassék, mert ezt parancsolják a változott viszonyok, amelyek már ma is áttörnek a szabályokat és a rendeleteket.

Három tényezőnek kell teljes erővel hozzájárulni ahhoz a nagy munkához, mely az állattenyésztés regenerálásához szükséges. Ez a három tényező az állam, a közigazgatás és a társadalom.

Az államnak ezen célra szolgáló szerve az állattenyésztési felügyelőség, mely hivatva van arra, hogy az egyes községek tenyésztési állatszükségletét megállapítsa, a helyes tenyésztési irányt propagálja és a szükséges és helyes tenyésztési irányt szolgáló állatok beszerzését a községekben szorgalmazza és lehetővé tegye. Tudjuk, hogy az állattenyésztési felügyelőség ezen feladatának a legjobb igyekezettel akar megfelelni; de azt kell kívánnunk, hogy az állattenyésztési felügyelőség útján az állam részéről nyújtott segítség és kedvezmény ne egy sablon szerint állapíttassék meg, hanem azokon a vidékeken, ahol ezt a segítséget korábban nem vették igénybe és ahol a nép viszonyai hathatós segítség nélkül nem javulhatnak meg — és így van ez

a gyalui járás községeiben is — ott a tenyészállatok beszerzésénél a jelenleginél nagyobb kedvezmény legyen nyújtható még pedig nemcsak az apaállatok, hanem az anyaállatok beszerzésénél is.

Tudjuk azonban, hogy az állattenyésztési felügyelőségnek nem állván rendelkezésre olyan eszközök, melyekkel a községeket a jó tenyészállatok beszerzésére rákényszeríthetné, szüksége van a járási főszolgabíráknak azon hatalmára, melylyel azok községeiket első sorban a szükséges mennyiségű és minőségű tenyészapaállatok beszerzésére rászoríthatják. Ezzel a hatalommal okosan és erélyesen kell élniök a főszolgabíráknak és ne riassza őket vissza a községeknek kicsinyes húzódozása a költségektől, ne riassza vissza őket az sem, ha a szegény községek vonakodnak terhet magukra vállalniök, mert hiszen az a teher, amit egy-két tenyészapaállatnak beszerzése a községek lakóira a rovatalban hárit, bőségesen megtérül azon jó tenyészállatnak első évi szaporulatánál.

De éppen Gyaluban láttam megint, hogy az állattenyésztési felügyelőség buzgósága meg a közigazgatás érdeklődő jóindulata mennyire megtörik a közömbösségnek és tudatlanságnak azon szikláján, mely eléjük mered a községekben akkor, mikor azoknak érdekében akarnak dolgozni. Szakadatlan és fáradhatatlan munkássággal kell a gazdátársadalmi szervezeteknek a nép tudatlanságának és közömbösségének elenyésztetésére törekedniök és mihelyt csak a legkisebb mértékben is fogékonyakká tették a kisgazdákat a haladásra, társul kell hívni a munkára a közigazgatást és segítségül kell hívni az államot. Az E. G. E.-nek most megalakuló kolozsvármegyei szakosztálya előtt nagy, de hálás munka áll. Kolozsvármegyének igazi mezőgazdasági érdekeit föl kell fedeznie, a népet és szükségleteit meg kell ösmernie, célját és eszközeit a néppel meg kell ismeretnie, tömérdek sok elmulasztottat kell helyrehozni. Nehéz, de hálás munka ez, melyben nem nélkülözheti sem a közigazgatás jóakarató közreműködését, sem az állam tettleges segítségét.

A gyalui járás Kolozsvármegyének csak egyik és nem legrosszabb járása: nem kivétel, hanem typos nemcsak Kolozsvármegyében, hanem Erdélyben is. Az a sok minden, ami Gyaluban hiányzik, nincs meg a legtöbb erdélyi járásban sem; az a tömérdek sok, amit Gyaluban kell végezni, elvégzésre vár az erdélyi községek legnagyobb részében is.

Eber Ernő.

### Kereskedelmi és gyógynövények termesztése és értékesítése.

#### 2. Kerti csombor (Thunus Hortensis).

1903. évi termés értékesítésének sikertelensége a növény termelése iránt rossz han-

gulatot támasztott maga iránt. 1904. évi termelés 30 négyszögölön történt. Leszedve nem volt s inkább a gyógynövény gyűjtemény kedvéért lett a sorban továbbra is megtartva. A lefolyt szárazabb esztendő azonban e növény fejlődését rendkívül jól befolyásolta és csak előnyére vált az 1903. évben szedett termés értékesítése, mely e növény termelését indokolja. Igénytelen növény, mely a szűkebb 20—25 cm. ültetés zárlatai iránt a hozam mennyiség és minőség tekintetében egyaránt jól viselkedik.

Szárazabb fekvés iránt hálásabb s tekintve, hogy munkálatai nagy aprólékosságot nem kívánnak: könnyen és olcsón keresztül vihetők. Holdankint hozam 250—300 kg., melyért 60 koronát nyerve hozama holdankint 150—180 korona értéket jelent. Mult 1903. évi termés folyó évben vevőre talált, mely alkalommal érte a fenti 60 korona árat adták. Tekintettel, hogy kis igényű termelése, ha a sorok tömörítése által a termés mennyiségileg emelhető: 60 koronás árak mellett is érdemes. Hideg iránti érzékeny volta egyetlen akadály, melyért termelése kis bizonytalansággal jár.

(Kerti csomborral rokon mezei Thimus Serpilius is szedhető, mivel hegyeinken vadon tenyészik — 100 kgr. 20 korona értékesíthető.)

#### 3. Majoránna (Origanum Majoránna).

E növény folyó évi termelésében az a változás lett eszközölve, hogy a 25 cm. sortávolság mellett növények 15 centiméter távolba lettek ültetve, a minek eredményeként 52 négyszögölön termelt 153 kg. a mi egy holdra átvive 4708 kilogrammot jelent. Tekintettel az 1903. év 1472 kilogramm h.-kint elért átlag termésére: az idej eredmény az 1903. évnek háromszorosát is fölülmulja s hozzá számítjuk, hogy 1903. évi 100 korona ár mellett folyó évben 140 korona ár lett elérve: a holdankénti bevétel az 1903. évi 147 korona 20 fillér mellett 657 korona 56 fillért tesz ki. E növény a jól trágyázott lazább televényes homok talajunk iránt igen hálás, ezen szépen fejlődve jó árut ad s aratása, mely ügyelve inkább erős fametsző ollóval eszközölhető, sem ütközik akadályba.

Levelek szárítása a szárazakkal történik, a melyről a megszáradt leveleket s fiatal hajtásokat egy drót rostán való átörzöslés által nyerjük meg; az így nyert törmeléket a nagyobb-áttört ágaktól megválasztva durvább szitán ejtjük át, hogy az alacsony növésű majoránna eső, vagy öntözés által felvert földből képződött por keresztül hulljon. A majoránna termelése — tekintettel, hogy e növény a mi talajviszonyaink iránt nagyon hálás, hogy kis igényű s hogy igen keresett cikk: feltétlenül kifizeti magát.

A tapasztalat szerint agyók osztás által való szaporítás e növénynél felesleges s csak nagy szükségben és kisebb pótlásoknál eszközölendő. Téli fagyokat ki nem állja s így a telep minden tavasszal újra való ültetés által állítandó be. Kisérletnél nem a helybe való vetést, de a melegágyban való plánta nevelés útján való szaporítást ismerte birtok kezelő követendőnek, a melylyel 20 napi fejlődés is megelőzhető.

A termés műtrágyával való fokozása még a jövő feladatai közé tartozik.

#### 4. Római székfű (Anthemis nobilis.)

52 négyszögöl lett termelve. Folyó évi száraz időjárás iránt türelemmel viselkedett. Már júniusban virágozni kezdett s ettől kezdve a virágzás folyton tartott. A virágja — mely a közönséges székfű virághoz hasonló, csak-

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kékeltők és finom angol és francia zsebkendők.

**Női len és chiffon ingek**, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

**Flu és leányka** fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

## Sárga Kristóf

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszakaszak szerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

hogy annál rendszeresen nagyobb, többször szíromtalan — a folyó évben alig haladta meg a közönséges székfű nagyságát, de a nyert virág illó olaj tartalma feltűnő volt!

Terméshozama 52 négyszögölön 148 kg. volt s így holdanként 4553 kilogramot jelent, mely 120 korona ár mellett 54636 koronát tesz ki. Különösen figyelmet szedése és szárítása okoz, mert nedvesen, harmatosan szedni nem szabad s egymásra halmozva tartani sem, mivel ha megfűlled, fekete színt vált.

Római székfű tekintettel, hogy a talaj iránt szeretettel viseltetik s gyökösztés által gyorsan szaporítható, s hogy egyszerű beállítással hosszú időre fennmarad és tekintettel termés hozamára, termelése kifizeti magát. Szedési munkák teljesítésére csak gyermek alkalmazandó.

#### 5. Fodor mentha (*Mentha crispa*).

Egyike azon növényeknek, a melynek feltűnő hozama még a legalacsonyabb árak mellett is kompensálni tudja termelőjét. A f. évi első termés még bimbózás előtt, amely a szedés idejét jelezte volna, 75 cm. magasságot ért el, szép nagy levelekkel, egészséges hónalj hajtásokkal jelent meg. Szedése június végén történt. E szedés után azonban a rozsdá meglepően a telepet, a második szedésből alig 25%, a harmadikból alig 10% volt megmenthető. A szedés sarlóval eszközöltetett s árnyékba szállítva az internodiumok között való szétépdesés után került a szárító szűrőkre. A szárítás gyors keresztülvitele a növénynek igen fontos s hogy a szárítás naptól elzárt helyiségben történjen még fontosabb, mivel tetszetős zöld színe veszélyeztetése nélkül a napot nem bírja ki. Ez megszívlelendő, mivel az árú zöld szín nélkül a hanyag szárítást igazolja, amiről az illető olaj minőségre is következtetést von a bevő.

Dacára a rozsdá által okozott nagyobb kárt 1075 négyszögöl területen I. oszt. 73, II. osztból 23 kg. termett, így holdanként első osztályból 1086 kg., II. osztályból 342 kg. termett, mely előbbi 70, utóbbi 50 koronán értékesítettén 76020 illetve 17120 koronát egész területen 931 korona 40 fillért adott, *Mentha crispa* ez évben feltűnik különösen nagy hozamával. Ha rozsdá betegség elkerülte volna a telepet, nem is számítva fel a teljesen hasznavehetetlenné vált nagy mennyiséget csak a mely a II. osztályban volt értékesítve: 1428 kg. holdankénti eredményt tudott volna birtokkezelőség felmutatni, ami csak 70 koronájával is ezer korona értékű hozamot jelent. Ilyen viszonyok között e növény termelése feltétlen előnyös.

#### 6. Borsos mentha (*Mentha Piperita*).

Egyike lévén a legkeresettebb gyógynövényeknek: birtokkezelőség az 1903. évben beállított 50 négyszögölhöz még 51 négyszögöllet szaporítván, termelést 101 négyszögölön eszközölte. Ezzel is mint az előbb említett Fodor menthával azonban birtokkezelőséget majdnem 50% veszteség érte, amennyiben a rozsdá oly vehemensül lépett fel, hogy az ellen védekezni alig lehetett. Így termésben fél veszteséget okozván, termés mennyisége az 101 négyszögölön 356 kg., 1600 négyszögölön 564 kg. volt. A termésben okozott veszteséget azonban az ár nagyban kompenzálta. A mennyiben míg 1903. évi 1104 kg.

holdankénti termés értéke 100 kgkint 60 kor. volt: jelenlegiért birtokkezelőség 100 kgkint 150 koronát kapott, amely így is kat. holdra átvive 836 K.-t jelent. Ez árkülönbözöt nagysága a jobb minőségnek s különösen a választékos igényeknek megfelelő szedés és conserválásnak tulajdonítható. Az idej termelések szeltében szenvedtek a nagy szárazságok miatt s az ár ez emelkedését a keresettség is fokozta. Termelése körül különösen nagy figyelem volna fordítandó a kuszó indák eltávolítására az anyatótól, mivel az indák felületes gyökérzetük miatt gyengébb minőségű árut teremnek s azt is az egyedüli jó árut termelő anyató rovására. E sarjazás azonban annyira nő és olyan gyorsan kuszik össze, hogy csak egy közepes telepnél is alig érhető el. Ezért — tekintettel az előállítandó áru minőségére — nem tartja birtokkezelőség nagy kiadásnak, ha a mentha piperita évenként változtatná helyzetét, mert az ilyen beállítás a termésben bő kárpótlást nyújt a beállítási többlet kiadásokért, a mint már 1903-ban is láttuk, a mikor az évben beállított borsos mentha telep 50 négyszögölön 345 kg., tehát kat. holdján 1104 kg. szép áru termett.

Mit is adna egy ilyen termés a fenti 150 kor. áron? Elég sokat. Még akkor is, ha a fenti termés eredményéből 25% sulyt levonnunk az áru minőségének a kiegyenlítésére, amely által a 150 kor. árhoz méltó áru állana rendelkezésre.

Fentebbiekből kifolyólag a *Mentha Piperita* egyike legjobb gyógynövényeinknek. Talaj és éghajlata viszonyaink között minősége is jól fejlődik s nincs oka félni kísérletet megfigyelőnek, hogy e jól fejlődött növény, ha szárítása az ujonnan berendezett Lynhard rendszerű fűtött komló szárító szűrőre bízatik, ne a legjobb minőséget nyujtana a termelőjének. Termesztése legfőbb előnyei miatt bátran felkarolható.

#### 7. Dalmát rovarpor (*Pyretrum cinerarietifolium*).

Termelési kísérlete 26 négyszögölön folyt 1903. évi beállítású telep egy része kísérletképpen a téli nagy hideg ellen polyva takaróval beburkoltatván; tavasszal sajnosan kellett tapasztalni, miszerint a takaró alatt lévő növények mind kipusztultak, míg a szabadon maradtak jól átteleltek. Ebből kifolyólag birtokkezelő e takarót feleslegesnek tartja. Hibás azon állítás is, hogy e növényt előnyösen lehetne gyökösztés által szaporítani, sőt ellenkezőleg! A *Pyretrum* gyökerét visszahatás nélkül osztani lehetetlenség, mivel csak egy főgyökere van, s azon több hajtás. Most ha e hajtás bármelyikét letépjük: az a főgyökere egész hosszában végig hasítja, miért bizony sem a leszakított, sem az anyató hálás nem fog lenni. Elég szerencsés a magról való szaporítás s ebben éppen jó, ha a magról kelt plánták gyengébbjeit a második évben ültetjük eredeti helyükre.

E szaporítás rossz következményekkel nem fog járni. A *Pyretrum* a virágja által használ termelőjének. Virágja, mely fészkes, igen hasonló a kisebb margarétához s bár elég tetszetős, mégis feltűnő az a tartózkodás a lepkék, méhek és egyéb rovarok részéről, melylyel e kitárt kelyhek felkutatását mellezik. Valóban érzik a veszedelmet. Különben a friss virágban különösebben kifejezett illat

nincs. A valódi Zacherlin-por undorító illata és csak a jó beszáradás és őrés után eszközölhető.

Virágzás június 15-től július 10-ig terjed kísérleti területen, 26 négyszögölön 33 kg. heszárított virág termett, amely 1600 négyszögölön 203 kilót jelent s a melyért 100 kgkint 150 K.-t fizettek. Így az idej holdankénti termés pénzértékben 304 K.-t jelent. Tekintettel azonban az eszközök primitív voltára, a melylyel intenzív szárítás után e virágokat összeőrölni lehet, nem érdektelen figyelni azokat a viszonyokat, melyek között e növény pora kereskedelmünkbe forog. 1 üveg Zacherlin, melynek ára 1 k., bruttó sulya 14 deka. Ebből vignetta, pecsét, dugasz 050 deka, üveg 650 deka. Zacherlin-tartalom tehát 700 dgr. Egy dgr. pyrétrum-por ára 1428 fill., 1 q. 1428 kor. s már az idej termés értéke is kellő elkészítés, üvegezés, dugaszolás és vignettázás után bruttó 2898 kor. 84 fillért jelentene. És mennyivel emelkednek e számok, ha e termés nem a minimum maradna?! Hazánkban vannak e termelésre szerencsésebb területei is, mint a helybeli, ahol rendes termési viszonyok állhatnak be s az esetben a fenti adatok többszöröse is nyerhető.

Tekintettel növény keresett voltára nagyban ki van téve az idegen anyagok keverésének. Ez a gyanú birtokkezelőben, különösen az egész tisztán előállított, helyben termelt és a vásárolt rovarpor között eszközölt kísérletnél erősödött meg. Ugyanis (a helyben termelt megfelelő eljárással porrá törve) egy égtáj felé néző külön két ablakra szórva, külön ablakra a helyben termeltet s külön ablakra a vásároltat: a házi frissen készített feltétlen pusztító ereje feltűnően jelentkezett, míg a másnál a hatás ilyen feltűnő módon nem érvényesült.

A mi viszonyaink eddig még nem bizonyították be a növény hivatottságát e talajon; ezért azonban ezzel foglalkozni azért is szükséges, mivel termelése nem komplikált s még a leggyengébb termelési eredmények mellett is kifizetődik, mert ha e terményt két malomkö között megmorzsoljuk, megőröljük és egy arra való finomabb szitálás után üvegezzük, egyrészt hiányt pótlunk a jó áruval, másrészt e munkálatok körül foglalkozást nyujthatunk a leggyöngébb munkás kéznek.

#### 8. Festő mályva (*Altea rosea*).

Folyó évben 173 négyszögölön a kért loghomokosabb részen volt termelve. Az év száraz voltát nagyban érezte, a mit különösen a virágzat gyér és fejletlen volta bizonyított. Mindazonáltal fenti területen 480 kg. szárított virág lett termelve, amely holdanként 4432 kilót tett ki, értékben 100 koronájával számítva 443 kor. 20 fillért jelent.

A múlt 1903. év hozama ettől lényegesen elüt a mikor kh-kint a produkció 718 kg. volt. Ez idej nagy esést feltétlenül a szárazságnak tudjuk be. Nagy előnyt jelent e növényben, hogy a laza homokos talajt, ha kellő nedvességgel rendelkezik, igen szereti. Eltekintve az idej befolyásoktól: e növény termelése megfelelő jövedelemmel jár és termése továbbra is fenntartandó.

(Vége következik.)

## Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árturaktáral (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzsákok is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

(1007.)

## Az én szőlőmivelésem.

Irta: Id. Sipos Gábor.

III.

Van végül az ilyen hónaljzásnak még az a nagy hátránya is, hogy ha hajtásunk a hónaljzásig elég hosszúra nőtt, úgy, hogy azt megcsonkazzuk, akkor azok a rügyek, melyek azért ápolatnak, hogy a jövő évben termést hozzanak, még a folyó évben kihajtanak, a termést is meghozzák, de természetesen legfennebb elvirágzásig vihetik, a jövő évben pedig termést nem kapunk.

Ha tehát szőlőnk ugyanazon évben 2-dik termést hoz, ez nem azt bizonyítja, hogy az időjárás nagyon kedvező, termékenyítő volt, hanem azt, hogy szőlőnk a lehető legrosszabbul kezeltük.

Ha a hónaljakat nem egészen távolítjuk el, hanem azokon az alsó izületet, egy levélés a tövén levő szemmel együtt meg hagyjuk: csonkázás után csak ezek hajtanak ki.

Igaz, hogy ezeket a hónaljakat az őszi metszéskor le kellett vágni: így szólva kettős munkát kell végeznünk, de ez a 2-dik hónaljzás jó ollóval ősszel gyorsan megy s a munkatöbbletért a bőtermésben dús kárpótlást nyerünk.

Visszatérve a júniusi hónaljzásra, ha ezen időig a csapról nevelt két hajtásom az 1 1/2 méter hosszúságot nem érte el: a csonkázás később végzem, vagy ha csonkázatlanul marad: az sem baj.

Ezután a telep őszig rendes kezelésben részesül, miként az előző évben.

Szüret és a lombozat leszáradása után következik a nyitás, metszés és elfedés épp úgy, mint az előző évben.

Az olyan tőt, amelyik a meghagyott két hajtást oly vastagra nem fejlesztette, hogy attól termést lehessen várni: két szemre metszem, miként tettem az első évben.

Az olyanokat, melyek a folyó évben termerőre fordultak: úgy metszem, miként tettem az ilyenekkel a 2-ik évben.

Az olyanokat pedig, melyek a folyó évben termést hoztak s e mellett a csapon meghagyott két hajtást is kellő vastagságban növelték: az alsó hajtást 4 szemre, a felső hajtást pedig oly hosszúra metszem, hogy a föld színétől 40—50 cm. magasan pallóra hajtva: végénél fogva a felső szomszéd törzskaróhoz legyen köthető.

A tő kikötött részét tőből eltávolítom, vagyis közvetlenül a meghagyott hosszabb hajtás (magfa) felett metszem le. A magfa csapot raffiával a hosszabb hajtáshoz (magfához) kötöm, 10—12 napig úgy hagyom s aztán téli tiszta földdel elfedem.

A magfacapot (3—4 szemre metszett rövidebb hajtást) azért kell a hosszabb hajtáshoz (rigópallóra vagy karikára kötendő magfához) kötni, mert különben a földtakaró alól kipattan s aztán télen át megfagy.

Ezután csak ennek a tőnek további kezelését írom le, mert a gyengébb tőke erősödésük szerint, sorban mind olyan elbánás alá kerülnek.

Tavaszzal (a 4-ik évben) kifedés után a magfacapot a törzskaróhoz, a hosszabb vesszőt (magfát) a földszínétől 40—50 cméter magasan szintén a törzskaróhoz kötöm, azután hegy vagy sor irányában, a földszínevel párhuzamosan pallóra hajtom, közepénél fogva a

vendég s végénél fogva a felső szomszéd törzskaróhoz kötöm. Karikás mívelésnél ezt a magfát karikára kell kötni.

Az első levelezéskor a csapon most három hajtást hagyok meg, egyebekben pedig őszig a telepet úgy kezelem, miként az előző évben.

Ha a magfacapon meghagyott mindhárom hajtás kellően fejlődött: őszi metszéskor az alsó hajtást 4—5 szemre (csapra), a közbelsőt oly hosszúra hagyom, hogy 40—50 cm. magas pallóra kötve a felső szomszéd törzskaróig, a felső hajtást pedig akkorára, hogy az előbbi hajtás felett 10—12 cm. magasan szintén pallóra kötve, a vendég (közbelső rövidebb) karóig érjen.

Karikás mívelésnél a hosszabb vesszőből egész, a rövidebből félkarikát kötnek.

Ha az 5-ik év őszén a termés mellett a csapon nevelt mindhárom hajtásom elég erősen fejlődött, ősszel az alsó hajtást 4—5 szemre (csapra) metszem, a másik két hajtást pedig oly hosszúra hagyom, hogy a felső szomszéd törzskaróhoz legyenek tavasszal köthetők.

Karikás mívelésnél a két hajtásból két egész karikát kötnek.

Ekkor elérkezett a szőlőtő teljes termése.

A mely tő a termés mellett, a magfacapon meghagyott hajtásokat eléggé ki nem fejleszt, annál őszi metszéskor a magfákat hosszabbra nem hagyom, mint az előző évben.

Megezik néha, hogy a magfacapon nem nyerek 3 szép hajtást, midőn magfa választáskor úgy segítik a bajon, hogy a hiányzó hajtást a pallóra kötött magfán hagyom meg, természetesen, minél közelebb a földhöz.

Két termő fánál soha sem hagyok többet, mert ez a két fa elég szép termést hoz és — e mellett — a csapon meghagyott három hajtást, melyből a jövő év csapja és két termő fája telik ki, kellően kifejleszt, míg ha több termő fát hagyunk: a tő magfát nevelni nem tud s a nagyobb termést annyira megsínyli, hogy néha csak 3—4 év múlva fordul újból termőre.

Ha valamelyik tő kipusztul, 3—5 éven belül lehet helyére nagyobb gödör ásása nélkül újat ültetni, de 5 év múlva már legalább 80 cm. mély és ugyanolyanolyan széles gödört kell részére ásni. mivel 5 év alatt a föld a fölforgatással előidézett lazaságát elveszti, tömör földben pedig a szőlő lassan gyarapodik.

A döntés-, bujtatásnak barátja nem vagyok.

A felső gyökerek rendszeres lemetszése mellett a szőlő egyenletes erőben maradván: egyenletes termést hoz, mert éltető gyökerei mélyen levén, sem kapa, sem fagy által sérülés nem éri.

A termő vesszőket is azért hagyom csak évről évre hosszabbra, mert ha a fiatal tőt, kellő megerősödése előtt, terméssel túlterheljük: több évre visszaesik.

Helyes kezelés mellett a szőlő minden évben bő termést ad, ha csak valami veszedelem nem éri.

Hogy a hajtás minő vastagságban éri el a termőképességet, általánosságban meghatározni nem lehet, mert ez különböző fajoknak különböző vastagság mellett áll be. a szerint a mint a faj erősebb vagy gyengébb fanevelő. Erre csupán a gyakorlat taníthat meg.

A tavaszi kifedést mindég csak délig végzem, hogy az éj beállta előtt a rügyekből a földből felvett víz kiszikkadjon, mert a délután vagy épen estefelé kiszedett hajtások molyhos rügyeiből a víz, az éj beállta előtt, el nem párologhatván, éjjeli fagy esetén, a rügyben rekedett vízből apró jégzilánkok képződnek, melyek a rügy belsejét összeroncsolják, minek következménye, hogy a rügy nem hajt ki.

A nép aztán panaszol, hogy szőlője valamitől megvakult.

Ez nagyjában az én szőlőmivelésem. Csak nagyjában, mert az okszerű szőlőmívelésnek, a leirottakon kívül annyi aprólékos csinyja-binyja van még, hogy köteteket lehetne írni, de ehhez sem időm, sem erőm nincs.

(Vége.)

## Spárgatermelés.

Igaz, hogy a spárgatermelés, ha megfelelő piacunk van számára, eléggé jövedelmező és hálás dolog, de mindennek dacára kevés gazda foglalkozik vele, mivel igen körülményes és sok gondot igényel.

Aki azonban ennek dacára termeli, annak kiválóan ajánlhatom, hogy ne a termelés megszokott módját kövesse, hanem költsesse a spárgát magról, mert így egyrészt sokkal kevesebb munka jár vele, de másrészt sokkal bővebb termést is kap belőle.

Való ugyan, hogy így a termelés négy éves turnusban jár, de az a jövedelmezőséget nem befolyásolja, mert ha azon földdarabot, amelyen a gazda termel, nem három éves turnusra osztja, hanem négy évesre: akkor ezen a negyedrészen legalább annyi, de rendszerint több és hatalmasabb spárgája terem, mint addig a harmadrészen termett, azonkívül pedig az első évben a sorok között bátran felhasználhatja egyéb kerti vetemény részére.

A spárgának magról való termelésénél ősszel munkáljuk meg a földet megfelelő trágyázás, szántás és boronálás által úgy, hogy az lehetőleg porhanyó legyen.

A sorokat egymástól 90 cm. távolságban húzzuk, 6—8 cm. mélységű barázdák alakjában, a melybe a magot elvetjük és pedig nagyban 9 kilogrammot számítva egy hektárra.

Az elvetett magot, mielőtt letakarnánk, le kell taposni s csak azután húzzuk be a sorokat fordított gereblyével, ami ha megtörtént, behengereljük az egész táblát és úgy hagyjuk tavaszig.

Ha a tavasz elég száraz, akkor már korán kikel a mag és mutatkoznak a sorok, a melyek között késedelem nélkül, akár ekével, akár kapával, meghúzzuk a mélyebb barázdát, talajlazítás céljából, a melyet a fiatal spárgák között kézzel kell eszközölnünk.

Ha a sorok között egyéb konyhaveteményt óhajtunk az első évben mellékterményül, akkor azoknak vetését is ilyenkor kell végbe vinnünk. Ekben az esetben azonban nem ekével húzzuk barázdát, hanem kapával lazítjuk fel a földet.

Mellékveteményül jó a saláta, hagyma, kel, de különösen a hagyma, mert vizet nem kíván.

A fiatal spárganövény, a kikelés után

Ajánlok arankamentességre államilag oltalmazott szavatolt csiraképes amerikai és olasz magtól ment

lóheremagot 80 és 85 koronával. Kiváló szép, bőtermő

10 koronával. Magas csiraképeségű tavaszorsót

ligowoi zabot

12 koronával budapesti ratárunkból. —

Továbbá rendkívül szép, magas csiraképeségű

 baltaczimmagot 

15 koronával a pinczehelyi állomásról, valamennyi 50 kilónként.

**HALDEK**

magnagykereskedése, József Főherceg ő csász. és királyi Fensége udvari szállítója, BUDAPEST, VII., KER., KÁROLY-KÖRÚT 9. SZ.

két-három hónap múlva még csak 25 - 30 cm. magas s ezért okvetlenül gyomlálnunk kell, minden három-négy hétben, nehogy a gaz elnyomja.

Ugyancsak egy ilyen gyomlálás alkalmával, ha a spárga már elérte a 30 cm. magasságot, kell azt ritkítanunk oly formán, hogy az egyes növények, illetve fészkek, mintegy 20 cm. távolságra essenek egymástól.

Ily kezelés mellett a növény öszre már igen megerősödik, amikor is gondosan végig nézzük a sorokat s a hol tönkrement szárra találunk, azt töben levágjuk és az összes sorokat tétre, 6—8 cm. magasságban durva gáncsal letakarjuk, nehogy a spárga kifagyjon.

Tavasszal a feltakarás után jön újból a szántás vagy kapálás, de ekkor már a sorok között nem termelünk többé semmit, hanem annál nagyobb gondot fordítunk a szorgalmas gyomlálásra és a földnek lazán való tartására.

Összel következik ismét a takarás s tavasszal és nyáron a munka ugyanaz marad, ami volt az előző években, csak hogy ilyenkor a sok gyomlálás következtében már meglehetősen gyérül a gaz és könnyebb a munkánk.

Ha jó a talaj, akkor már a harmadik évben meglehetősen termést dobhatunk piacra; a negyedik azonban oly bő termést hoz, hogy addigi fáradságunkért gazdagon meg vagyunk jutalmazva.

Megjegyzem még, hogy a spárgával való munka csak soknak látszik, de inkább babrálás az, mint munka, amelyet olcsó asszony és gyermeknapzámmal végezhetünk.

Kredits Ödön.

## KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

**+ Észrevétel egy érdekes találmány-c tudósításra.** Olvasva az „Erdélyi Gazda” c. lap idei 18. számában, hogy Hegyely Endre zentelki gazdatiszt 413. H. 2207. sz. alatt szabadalmat nyert állatoknak tüzből való mentésére szolgáló berendezésre s olvasva a berendezés leírását, nem tudom említés nélkül hagyni, hogy találmánya nem lepett meg, mert a mélt. gróf Teleky Géza örökösei Uzdi-szentpéteri uradalmában, — hol én két évig, mint ispán szolgáltam s jelenben is az ugyanoda tartozó szomszéd udvarban szolgálók, — ezt a „rendkívül hasznosnak” minősített találmányt nagys. Gyárfás Endre jószágigazgató ur már ezelőtt 7—8 évvel alkalmazásba vettette, annyi különbséggel, hogy az istálló falán nincs kivezetve, illetve a tolorudnak, melyre a kötőfék karikák vannak alkalmazva, ütközővel való meghúzása nem kívülről, hanem belül, az istállóban történik. Még pedig oly praktikus, hogy egy állásból egyszerre négy jászóltól lehet megszabadítani a marhát. Ebből láthatja a t. olvasó gazdaközönység, hogy Hegyely Endre g. tiszt ur találmánya s az Uzdi-szentpéteri udvarban már 7—8 évvel ezelőtt alkalmazott berendezés között voltaképpen lényeges eltérés nincs s így Hegyely ur találmánya újnak nem mondható, a különbség — a mint említém — csupán csak annyi, hogy nála az istállón kívül eszközöltetik a marhák elszabadítása, itt pedig az istállóban. Ez a különbség egyszerűsége miatt arra, hogy a t. gazdaközönsegtől véleményt kérjek arra nézve: vajon a fogantyúnak a tolorúdon való alkalmazása nem célirányosabb-e bent az istállóban, mint azon kívül? mert tudvalevőleg a tűz kívülről igen sokszor annyira körül fogja az épületet, hogy ahhoz férközni nehéz s különben is az elszabadított marháknak az istállóból való ki-

hajtására úgy is valakinek okvetlen be kell menni, ez pedig az ütköző meghúzását a bemenetelkor eszközölheti. Még csak egyet. Hegyely ur találmányát kétségkívül hasznosnak minősítem, de újnak, meglepőnek a felhozott ok alapján nem tartom.

Tusón.

Kolozsvári Sándor,  
gazdasági ispán.

**+ Mily hosszúra kell a szecskát vágni?** A szecskavágás célja keményszárú vagy kevésbé izletes takarmányt az állatok etetésére alkalmasabbá tenni. Takarmányt is megtakarítunk vele, mert a hosszuszárú takarmány elpredálását ez által megakadályozzuk, és mert ha szecskát keverünk az abrak közé, akkor kényszerítjük az állatot, így péld. a lovat, hogy a zabot jobban megrághja és nyálal vonja be. Igen hosszúra vágni a szecskát helytelen, mert megnehezíti a rágást, de kevésbé veszedelmes, mint a nagyon rövidre vágott. Ha a szecska nagyon is rövid, akkor többnyire megrághatlanul és nyálbevonás nélkül nyeli le az állat. Ennek gyakran kólika a következménye. Azonkívül ily szecska többnyire teljesen emésztetlenül távozik el úgy, hogy tápértékét nem érvényesíthette. Szükséges tehát, hogy a lószecska  $1\frac{1}{2}$ —2 cm. hosszúra vágassék, marhaszecska valamivel hosszabb lehet, hivatott a lágy tavaszi szalmából áll. Ekkor az állatok nem fogják azt mohón lenyelni, hanem fogaikkal jól megrághják és nyállal bevonják; ezáltal nemcsak a szecska, hanem a vele adott többi takarmány is jól megemésztődik.

**+ A tej és vaj répaize** olyan kellemetlen baj, mely ezen terményeket teljesen élvezhetetlenné teheti. Mint sok hasonló bajt, ezt egy külön baktériumfaj idézi elő s azért oly esetben, ha előfordul, a tőgy fejés előtti mosására és a tej végsőig hajtott tiszta kezelésére nagy gondot kell fordítani. A répaizú tejet ilyen alakban nem használhatjuk, mert a pasztörizálás vagy felfőzés még növeli a bajt; ha azonban a tejet pasztörizáljuk és azután lefőlözve a tejfelt savanyítjuk, a savanyított tejfelből élvezhető vajat állíthatunk elő, mert a pasztörizálást követő savanyítás a répaizt okozó baktériumokat elpusztítja (D. lw. Thrz.)

**+ Tifuszbacilusok a tejben.** Bassenge vizsgálatai szerint a tifuszbacillusokat tartalmazó tej teljesen ártalmatlanná tehető, ha a tejet legalább 5 percen át 60° R. hőmérsékig melegítjük, mert a tifuszbacillusok ennek következtében elpusztulnak. Ezen pasztörizálás céljaira agyagedények jobban alkalmasak, mint a mázos vasedények. A pasztörizálással azonos hatásuk van a tifuszbacillusokra a savaknak is, mert amint a tejben 0.3—0.4% szabad sav van, ezen bacillusok szintén elpusztulnak.

**+ Miért csirázik a száraz árpa jobban, mint a frissen aratott?** Az árpa jó csirázóképesége és csirázási erélye nagyon lényeges kellék a sörgyártásnál, vagyis malátakészítésnél és ismeretes az, hogy a magyar és morva árpát a németországi sörgyárosok közvetlenül aratás után azért vásárolják nagyobb mértékben, mert ilyenkor az árpa jobban csirázik, mint a német sörárpa. A hazai árpa ezen jobb csirázóképeségének oka az, hogy aratás után kevesebb víz van benne, mint a német árpában. Vizsgálatok adatai szerint olyan frissen aratott árpának, melynek közvetlenül aratás után 33% csirázóképesége volt, lassú szárítás után 95%-ra javult a csirázóképesége, tehát az árpa a malátakészítésre annál hamarabb válik alkalmassá, minél szárazabb helyen raktározzák azt aratás után.

## Háztartás.

**+ Az epeszappan használata.** Dacára a könnyű kezelésnek s a szép eredménynek, a mit az epeszappannal való ruhatisztításnál elérhetni, értékéhez mérten megbecsülve nincs a tisztítás módja. Pedig sok pénzt meg lehet ilyen módon takarítani. Az igaz, hogy kényelmesebb a tisztításra szoruló ruhadarabot a vegyi tisztító intézetbe adni, ahonnan rendben hozzák haza, de nagy szó az különösen egy szegényebb háztartásnál, ha azt az összeget, amibe ez kerül, meg lehet takarítani.

Az epeszappannal való tisztítás módja a következő:

Egy veder vízre egy körülbelül tizenkét fillérbe kerülő darab epeszappant számítunk, a szappant darabokra vágjuk, a vízzel felforraljuk és az egészet ki hagyjuk hűlni. Ha fehér és színes ruhaneműt kell tisztítani, úgy előbb a fehéreket szedjük elő, mert azok után a tarkát is tisztíthatjuk ugyanabban a lében. Minden mosandó holmit előbb jól kiporolunk és kikéfélnünk. Fehér gyapjú gyermekruhákat, sapkákat, himzett vagy más takarókat s efféléket, amik rendesen nem nagyon piszkosak, egyszerűen át kell mosni a langyos szappanos lében és minden öblítés nélkül kiakaszthatjuk azokat száradni.

Világos ruhákat, kényes színű gyermekruhákat, a mik piszkosabbak, épp úgy kimosuk, mint az előbb említetteket, de azokat még ki is öblítjük egy kevés epeszappannal felfőzött vízben, amelybe kihűlése után pár csepp szalmiakszeszt is öntünk. Vékonyabb holminknál, amiket még keményíteni is kell, már az öblítő vízbe beletehetjük a felfőzött keményítőt.

Színes, fekete bélésű szoknyákat szét kell fejteni s előbb a felső szövetet csak azután a bélését mosni. Férfi ruhákat, felöltőket is igen könnyen lehet újra jó karba hozni. Ilyeneknél, ha azok sötét színűek és csak porfoltok vagy kisebb más pecsétek vannak rajtuk, következő az eljárás: Epeszappan és víz hig főzetébe 2—3 kanál szalmiakszeszt öntünk s egy puha ruhakefét belemártogatva, a ruhadarabot mindig egy felé simítva alaposan átkeféljük. Ha azonban férfi ruhákat egészen át kell mosnunk, úgy készítsünk megfelelő szappanos levét, mint legelő említettük és áztassuk a ruhákat rövid időre bele. Azután a ruhadarabokat egyenként asztalra téve puha kefével részenként alaposan átkeféljük s ha ezzel készen vagyunk, úgy a fenti mód szerint készített öblítő vízben kiöblítjük. A ruhákat nem szabad sokat csavargatni, hanem árnyékos helyre akasszuk ki száradni.

Az így kimosott férfiruhákat legjobb szabóval felvasaltatni, olyanok lesznek, mint az újak. Ágyelöket, szőnyeget, terítőket stb. hideg szappanlébe mártott kefével tisztíthatunk meg, csak arra kell ügyelni, hogy a keféket mindig egy irányban simítsuk.

A szappan bevásárlásánál arra ügyeljünk, hogy frisset kapjunk, mert úgy a legjobb. Nagy előnye a tisztítás módjainak az, hogy a ruhák színüket egy cseppet sem veszítik.

**+ A terpentín használata a háztartásban.** Vannak dolgok, melyek habár majd minden háztartásban állandóan kéznél vannak, mégsem használjuk fel mindarra, amire alkalmasak. Oka ennek természetesen nem egyéb, mint az, hogy nem vagyunk tisztában azzal, hogy azokat másra is lehet használni, mint amihez már hozzászoktunk. Ezek közé tartozik a terpentín is. A következőkben meg-

# Szőlők rigolozását gőzekével

70—80 cm. mélyen, jutányos árban elvállalja s a jövő évi munkára is előjegyzéseket már most elfogad

Timár János, Maros-Szent-Királyt.

látjuk, milyen sokféle dologra használhatjuk a terpentint:

Terpentinszesz kitűnő szer kifakult lakkozott bőrt helyre állítani. Ha puha flaneldarabot terpentinszeszbe mártunk s ezzel a megfakult lakkcipőt vagy esetleg lakkozott, de megkopott útitáskát, vagy más hasonló lakkozott bőrből készült megkopott tárgyat bedörzsölünk, régi fényüket teljesen visszanyerik. — Ha égési sebet, amely *nem nyitott*, bedörzsölünk, gyógyulása nagyon gyors, épp úgy pattanások is hamar mulnak és nem fájdalmasak, ha terpentinnel kenjük be. — Kevéske terpentint (körülbelül egy evőkanálnyi 5 liter vízbe) a ruha beáztatásánál a vízbe öntve, szépen kifehéríti a ruhát. — Forró vízbe mártott és kevéske terpentinnel belocsolt flaneldarabka mint borogatás a nyakra téve, jó szer rekedtség ellen. — Ugyancsak rekedtség ellen nappali használatra meglepő hatású, ha egy darabka vattára néhány csepp terpentint és szalmiákszeszt cseppentünk, ezt egy papir stanislibe tesszük s naponta többször a zacskó felső részét szánkhoz illesztve, mélyen belélegzük a párolgó szeszt. Vigyázzunk azonban, hogy orrunkba fel ne szippantunk, mert ez felette kellemetlen s arra is, hogy használat után a zacskó csukva legyen, mert különben rövidesen elpárolog. Az első néhány belélegzés karireja a torkot még rekedtebbé teszi, de csakhamar érezzük a jó hatást. — Az elébb említett borogatás zsába vagy rheoma ellen is jó. — Arc fájdalmak, szaggatás ellen szintén jó, de vigyázni kell, mert a kényes arcbőrt felmarja. — Néhány csepp terpentint ládák vagy szekrényekbe csepegtetve, a molyokat távol tartja. — Ócska rongyokat terpentinolajba itatva és az egérlukak közelébe téve vagy beledugva, az egereket örökre elűzi, de időnként a rongyokat újra be kell itatni terpentinnel. — Pár csepp terpentint a keményítőbe öntve megakadályozza a vasaló beragadását a ruhába. — Olajfesték foltokat ruhákból kivenni könnyű, ha azokat nem mossuk, hanem egy keskeny és kicsiny, terpentinnel mártott kefével dörzsöljük. A folt széléről kezdjük a tisztítást s haladunk a közepe felé, nehogy a folt nagyobbodjék. — Terpentint viasszal keverve, ismeretes jó fénymáz keményfa pallóra. — Terpentines ruhával bedörzsölt viaszkos vászon újra fényes lesz. — Két rész táblaolaj és egy rész terpentint keveréke, kitűnő butorfénymáz, ez minden foltot, ujjak nyomát stb. rögtön eltávolít a bútorokról. **Gazdasszony.**

## KORMÁNYINTEZKEDESEK.

**Körrendelet az arankairtásról.** A földm. miniszter 36050. sz. VII. A. 1. alatt valamennyi egyesületnek és gazdakörnek a következő körrendeletet küldte:

A múlt évi április 15-én 36451 szám a. kiadott rendelet alapján az aranka irtása országsszerte eredményesen megindult. A teljes siker azonban több év kitartó, gondos és következetes munkálkodását igényli.

Ezen évben különösen nagy szükség van a gazdaközönség lelkiismeretes eljárása, mert

a múlt évi nagy szárazság és takarmányhiány miatt, az ország egyes pontjain, épen a gazdákra való tekintettel, eltekintettem az elrendelt intézkedések teljes szigorral és hatállyal való keresztülvitelétől. Az arankairtásra a múlt évben fordított költség és fáradság eredményét tehát az idej teljes erélyű eljárásnak kell biztosítani.

Utalva tehát a múlt évi április 15-én 36451. és június 23-án 76906. szám alatt kelt leirataimra is, felkérem ennél fogva a címet, hogy az ország mezőgazdasági érdekeit oly erősen érintő ezen akciót vegye ez évben is különös gondjába. Részéről is hadd közre, hogy a heretermelő közönség az irtás tekintetében rárótt köteleességeket megismerje és pontosan teljesítse.

Budapest. 1905. évi április hó 4-én.

A miniszter helyett:

Makfalvy, államtitkár.

## EGYLETI ELET.

### Közgyűlési meghívó.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ állattenyésztési és állatkiállítási szakosztálya 1905. évi június hó 4-én (vasárnap) d. e. 11 órakor — az egylet Petőfi utca 7. szám alatti helyiségében — **közgyűlést** tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja

Az elnökség.\*)

\*

**As E. G. E. állattenyésztési és állatkiállítási szakosztályának ülése.**

A szakosztály végrehajtó bizottsága f. hó 9-én délután ülést tartott.

**Elnökölt:** Lészai Ferenc sz. o. alelnök.

**Előadott:** Tokaji László sz. o. előadó.

**Jelen voltak:** Gaál Elek, Jakab László, Sárossy Pál, dr. Szentkirályi Ákos, Székelyhidy Viktor.

A jegyzőkönyv hitelesítésére elnök fölkéri Jakab László és Sárossy Pál tagokat.

Elnökölt alelnök bejelenti, hogy a szakosztály elnöke, egészségi okokból és elfoglaltsága miatt, tisztéről levélben leköszönt.

Végrehajtóbizottság egyhangulag határozza, hogy — mielőtt e nagy veszteséget jelentő lemondást a szakosztály tudomásul venné — külön írott megkeresésben kéressék fel elnök, hogy tisztét, melyet immár 16 éve általános közmegelegedésre és sok eredménytelőtölt be — továbbra is megtartsa.

Az eddigi gyakorlathoz alkalmazkodva, kimondja ülése, hogy állatkiállítást a folyó évben nem rendez, azonban utasítja elnökséget, hogy puhatolozzék abban az irányban, vajjon nem lehetne-e az idej enyedi őszi kiállítással kapcsolatban ottan egy baromfi-kiállítást rendezni.

A szakosztály közgyűlését végrehajtóbizottság f. évi június 4-ére tűzte ki.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

\*. *Tárgysorozat* jövő számunkban. Szerk.

## VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

### Időjelzés.

1905. május 7.

Jelzésemnek megfelelőleg a 4-iki csomópont meghozta a regen várt esőt, a mely alkalommal bár igen erős volt a bomlat, az esőnek sem mennyisége, sem tartalma nem volt nagymérvű s úgy tűnt fel, mintha valami rossz szellem keze oszlatná el a legsüsbűbb felhőzetet is s nem engedné, hogy az oly szépen kifejlődött áldásos eső kellő mennyiségben érvényesülhessen.

Az eső fejlődésének ezen nem nagy mértékét legutóbbi jelzésemben fel is említettem, de ezen aggodalmat gerjesztő jelenséget már a múlt évben is tapasztaltuk, a minek sajnos következménye volt a felette káros nyári szárazság, a melynek szintén nem a bomlatos, felhőzetes napok hiánya volt az oka, mert ily napjaink eléggé nagy mennyiségben voltak, hanem e felhőzetből vagy egyáltalában nem, vagy pedig csak igen csekély mennyiségben tudott eső kifejlődni.

Ez év téli csapadékjával is így voltunk, egész hóviharak keletkeztek, a melyek máskor háromnapos hóesést hoztak, ez idén alig tartott az egy fél, egy órát, vége volt a viharak, felhőzetnek s az őszszel igen szépen állott vetések hótakaró nélkül szenvedtek már ekkor nedvesség hiányában.

A tavaszi esők ugyanezt az állapotot mutatják, a mely aggályos jelenségekre én már régóta figyelmeztetem a gazdaközönséget s rá mutattam arra, hogy ezt semmi rossz szellem keze nem idézi elő, hanem inkább az embernek legnagyobb segítő ereje, eszköze, az elektromosság az, a mely hatásával ily felhőemésztő befolyást gyakorol s nem engedi az esőnek nagyobb mérvű kifejlődését.

Ezt maga a természet is mutatja nekünk a nyári zivatarok alkalmával, a midőn elektromos hatások érvényesülnek, az eső bár mily erős is legyen az kezdetben, csak rövid ideig tartó s utána újra süt a nap hamarabb.

A villamosság e felhő emésztő tulajdonságát légkémcsövemben végzett egyszerű kísérlet is mutatja a mit már oly sokszor fel-említettem és leirtam.

A kísérletek e téren minden bizonynyal elvezetnének oda, hogy e nagy károsodással fenyegető veszélyt szintén a földből jövő erőhatásokkal, tehát emberi beavatkozásokkal megsemmisíthessük, vagy legalább gyöngíthessük.

Május hava tehát mint jeleztem száraz meleg jellegű, a vetések fejlődésének kivéve a 4—5-iki esős napot, ezen nem kedvező, a föld szárításához hozzájárul még a tulnyomó szintén jelzett szeles idő.

Legközelebbi csomópontunk 8-ra esik, a mely azonban legfeljebb még szelesebb időt hozhat s ha e szél meg-meg áll bomlatot, hasonlóképen a 12-ik is, amidőn kevés lebulás is várható s talán eső nyommal. E csomópont a fagyoszenetek első napja ugyan, de a bolygók ez időre nem mutatnak hideg jelleg, így megfigyeléseim és adataim szerint e szentek fagyot nem hoznak, sőt állandóbb

**„AGRARIA“** magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Eltörhetetlen tégelyacéleketfej.

Páncélacél-kormánylemez.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerek.

Acél gerendely.

Rövidített levélcim: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgőnycim: „Agraria“ Budapest,

Tiszta acélananyag  
s a j á t  
hámoralkból.

1457

Csak kitémasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetik.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.



időre van kilátásunk 13—17 közt, a mit követőleg esős jellegű a 17—18 iki csomópont, de az említett földi befolyások következtében nagyobb mérvű esőzésre ekkor sem igen számíthatunk.

Igen változatosnak ígérkezik a hó vége 22-től egész 30-ig a mely időközben esik a bolygók részéről hideg, esős, esetleg fagyos jellegű 24—26-ik csomópont is.

Juniús hó csomópontjai: 1—2—3—13—14—17—21—22—24—26—28—29—30-ra esnek, a melyek közül erősebb hatásúak, 1—3—14—22—26—29—30 ki. És pedig e hónap eleje változatos, csapadékos jellegű, 3-kát követőleg meleg, állandó jelleggel 14-ig. Ezután a meleg gyengül s esőt hoz s ezt követőleg újra meleg 22-ik a midőn igen változó jelleggel lehülés és eső várható s egész 30-ig tart e változatos jelleg nagyobb szelekkel.

Meteor.

— **Kinevezések.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter *Frankl Bódog* gazdasági szaktanárt földmivessiskolai igazgatóvá, *Schwáb Fános* földmivessiskolai segédtanítót gazdasági szaktanárrá s *Beszterczey Gábor* gazdasági gyakornokot földmivessiskolai segédtanítót névezte ki.

— **Miniszteri elismerés.** A földmívelésügyi miniszter *Fokányi László* m. kir. állatorvosnak, ismert munkatársunknak, az „Állat-egészségügyi törvények, rendeletek és elvi határozatok” című munkájának összeállításával a közszolgálat érdekében teljesített közhasznú működéséért teljes elismerését fejezte ki.

— **Községi legelők javítása és gondozása.** 243/II.2.—1905. számú földmívelésügyi miniszteri rendelet valamennyi állattenyésztési felügyelőséget utasítja, hogy tekintettel a közbirtokossági és községi közös legelőknek az állattenyésztéssel szoros kapcsolatú rendkívüli közgazdasági fontosságára, ezen közös legelők ügyét a jövőben különös gondjaira méltassa, hivatalos kiszállásai alkalmával mindenkor, de ezen célból kerületében külön körútakat téve is, a legelők használata és karbantartása tekintetében az állapotokról szerezzen meggyőződést. Amennyiben pedig akár a legelők használata, akár ápolása tekintetében mulasztást vagy hiányokat tapasztalna, tegyen erről az észlelt hiányok vagy bajok orvoslására vonatkozó kapcsán jelentést.

Igen hasznos és üdvös rendelet ez, a mely tökéletesen helyes szempontból az állattenyésztési felügyelői karnak eredményes munkásságát új területekre akarja rávezetni, olyan területekre, hol erre a munkásságra szükség van. Erdély állattenyésztési és legelőviszonyai között kettőzött fontossága van annak, hogy az állattenyésztési felügyelők ezen a téren is működjenek.

— **A osikmezei gazdasági egyesület** a napokban tartotta Bőjthy Endre alelnök vezetése alatt 23-ik évi rendes közgyűlést a tagok élénk részvétele mellett, melyen az igazgatóság évi jelentése, az 1905. évi költségvetés és működési program tárgyalatott. A szakosztályok újra alakultak, általános tisztújítás tartatott, a Gazdasági Egyesületek országos szövetségébe leendő belépés kimondatott. Az igazgatóság évi jelentését T. Nagy Imre e. titkár terjesztette elő, melyből kiemelendők tartjuk a következőket:

Tavaszy folytán három községben 117 kisköznek vetőmagul kiosztatott 125 hl. árpa, 255 hl. zab és 72 hl. burgonya 263804 korona értékben és 184374 korona árban 30% árleengedéssel. A 30% árkülönbötet a székelői földi kirendeltség hordozta, kiosztatott 745 alma, 142 körte oltvány, továbbá 250 ribizke, 261 egres és 172 drb. málnabokor 10 községben 4—18 fillér árban, 58 drb. tenyészsertés 5220 korona értékben 40% árleengedéssel 3265 korona árban. Kedvezményes árban három fél éves kamatmentes részletfizetéssel kiadott kisköznek 63 db. szarvasmarha, 2 drb. ló, 26 drb. sertés 6533 korona 50 fillér árban. Állatdíjazások tartatottak: Csik-

szentmártonon és Csikrákoson, melyeken 453 drb. állat mutatott be és 51 kiállító nyert díjat, e mellett pedig a kiállítók közt 2 drb. szecskavágó, 2 db. acél eke és 2 drb. répavágó sorsoltatott ki. Az OMGE. kezdeményezésére és támogatása mellett szept. 27. és 28-án Csikszederében gazdasági gép- és eszkozbemutató tartatott, melyen a legelsőrangú gépgyárak 310 drb. különféle gépet és eszközt állítottak ki és azokat működésben mutatták be. Tavasz folytán rendeztetett április 6-án a 16 ik bika-vásár, melyen bemutatott 54 drb. tenyészbika. Öt községben a legelőjavítási munkálatok folytattak, egyben 82 hold legelő munkálatai bevégeztettek s a terület fűmagvakal bevettették és leboronáltatott. Hat községben gazdasági téli tanítás tartatott. Ezen tanításokon 1787 kisköz vett részt. Az állami utak befásítására az e. falkolából kiszolgáltattak a kivánt gyümölcsfák. A tagok száma év végén 366 volt. A pénztári számadás 11050 kor. 06 fill. vagyonnal zárult. A múlt évben Csikszederében felállított állami földmivessiskola céljaira az egyesületi vagyonból átengedett 24744 kor. 53 fill. érték. A titkos szavazással megejtett választásnál elnökké: újból Becze Antal alispán, alelnökké Bőjthy Endre, Murányi Kálmán és Fejér Sándor választották meg. Az O. M. G. E. igazgatóválasztmányába: Mikó Bálint, Becze Antal és Borszék Soma küldettek ki.

— **Ápaállatok helyes kiválasztása.** Nagyonfontosságú körrendeletet intézett most a földmívelésügyi miniszter a törvényhatóságokhoz az apaállatok fajtája dolgában.

„Az utóbbi időben — mondja a rendelés — „mind sűrűbben fordultak elő esetek, mikor egyes községek, birtokosságok vagy egyéb érdekcsoportok a törvényhatóságokhoz fordultak az iránt, hogy részükre tenyészkerületi beosztástól eltérő fajtájú, közösen használt apaállatok tartása engedjék meg. A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. c. 24. §-a értelmében a törvényhatóságok területén szabályrendelileg megállapított tenyésztői irány csakis a vonatkozó szabályrendelet módosításával s a földmívelésügyi miniszter engedélyével változtatható meg. Az állattenyésztés terén mutatkozó újabb fejlemények szükségessé teszik, hogy a kormányhatóság a köztenyésztés irányát illető törekvésekről és mozgalmakról folyton tájékozva legyen.”

Ilyen esetekről magunk is többet tudunk olyat, mely hazarészünket illeti és magunk is szükségesnek tartjuk az egészséges fejlődés szempontjából, hogy a kormányhatóság a köztenyésztést illető mozgalmakról folyton tájékozva legyen, az üdvös mozgalmak mellé álljon, a káros mozgalmaktól támogatását megtagadja.

„De másrészt” — mondja a rendelet tovább — „minthogy tudomásom szerint számos ily kérelem utasított el a fennálló szabályrendeletre való hivatkozással akkor is, midőn figyelemreméltó gazdasági szempontok ezt kellően nem indokolják. — elrendelem, hogy jövőben e kérelmek, bárminő legyen is elintézésük a törvényhatóság részéről, hozzám a tett intézkedésekkel együtt felterjesztessenek, hogy ekként a mutatkozó helyi gazdasági érdekeknek s az országos tenyésztés szempontjainak érvényesülése biztosítható. Végül elrendelem, hogy mindazon kérelmek tekintetében amelyek a fennálló tenyészkerületi beosztástól való eltérés engedélyezésére irányulnak, a törvényhatóság határozatának meghozatala előtt úgy a vármegyei mezőgazdasági bizottságot, a gazdasági egyesületet, mint a kerületi állattenyésztési felügyelőt hallgassa meg.”

Mindenesetre igen helyes intézkedés ez és épen a rendelet utolsó pontjában van a biztosíték arra nézve, hogy a viszonyok alapos mérlegelésével és a gazdasági szaktudás ítéllete alapján történik majd a döntés az ilyen fontos állattenyésztési ügyben.

— **Az állami lótenyésztés.** A földmívelésügyi miniszterium most adta ki az 1905-ben állami ménekkel létesített fedezett állomások, továbbá az egyes tenyésztők által kibérelt állami ménnek, valamint az állami ménsekben felállított törzsmének kimutatását. — Az állami ménnek száma eszerint 3337. (Angol telivér 310, angol fajta 1518, arabs telivér 67, arabs fajta 321, nónius 612, gidran 220, lipizai 168, nóri és rokonfajták 121.) Ebből a fedezett állomásokon van 3084, bérbe adva 182, gazdasági ménesben 1, Kisbéren 15, Bábólnán 16, Mezőhegyesen 28, Fogarason 11.

— **Méhészeti tanfolyamok.** A gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1905. év folyamán hat időszaki méhészeti tanfolyamot fognak tartani a következő beosztás mellett: május 1—21. földmivess kisköz számára, május 22-től június 11-ig erdőőrök, június 15-től 28-ig lelkészek, július 1-től 21-ig és július 24-től augusztus 13-ig néptanítók, augusztus 18-tól 31-ig nők számára. Ezeknek a tanfolyamoknak az a céljuk, hogy az azokon résztvevők a méhészeti elméleti és praktikus ismereteit elsajátítsák, valamint, hogy a méh-kaptáraknak és méhészeti segétszereknek házilag uton való elkészítését is megtanulják. Mindegyik tanfolyam hallgatói teljesen ingyenes ellátásban részesülnek és abban az esetben, ha ezt az anyagi körülményeik szükségessé teszik és ezt igazolják a kérvényükben, féláru vasuti igazolványt kapnak és ennek az árát a tanfolyam bevégezték nekik megtérítik. Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgatót vesznek föl. A pályázni kívánók az egykoronás bélyeggel főszerelt kérvényüket, amelyben megjelölik a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamot, a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez címezve, fölttes hatóságuk, vagy a községi előjáróság útján s ennek az ajánlatával, a tanfolyamok megkezdése előtt legalább egy hónappal nyújthatják be. A székesfőváros hatósága tudatja a közönséggel, hogy erre vonatkozó kérvényeket szintén elfogad.

— **Cserebogarak irtása.** A mezőrendőrségi törvény intézkedése szerint a községek előjárói, a mennyiben a cserebogarak tömegesen jelentkeznek, intézkedni tartoznak, hogy a cserebogarak a megjelenésük első napjaiban, vagyis még a petelerakás előtt a reggeli órákban a fákról lerázzassanak és megsemmisíttessenek. A gazdák és az előjáróságok tehát teljes figyelmükre méltassák most az irtás idejében azt, hogy az a kellő erélyvel fogatatosítva legyen és így a nagy kártételek elmaradjanak.

— **Mezőgazdasági szakoktatás a hadseregben.** Manu tábornok, Románia hadügyminisztere, elhatározta olyan gyakorlati szaktanfolyamok szervezését, a melyeken a katonák a föld racionális megművelését s a mezőgazdasági termelés modern technikáját elsajátíthatják. Románia mezőgazdasága alacsony fokon áll s a lakosság nagyon is rászorul a gazdasági szakismeretekbeni kioktatásra. E kaszárnyai agrártanfolyamok azonban olyan újítás, amely Románián kívül csak Franciaországban van meg.

— **A kaució.** A legutóbbi operabálon egy huszártiszt megismerkedett a fővárosi előkelő társaság egy általánosan ismert és becézett szépségével. Rövid ismeretség után megkérte a lány kezét. A lány atyja, aki egyik miniszteriumban magasabb állást tölt be, nagy zavarba jött, mert a házassághoz szükséges kaucióval nem rendelkezett. Szomoruan vonult félre a katonatiszt és a családban is mély lehangoltság uralkodott. A hadnagy ugyan lemondott volna katonai rangjáról, azonban tudta, hogy a polgári életben nem képes oly álláshoz jutni, mely rangjához illő jövedelmet biztosít neki. Ámde már néhány nap múlva meghívást kapott a családhoz. Örömtől sugárzó arccal fogadták és tudtára adták, hogy nemcsak a kaució, hanem ezenkívül még egy nagy összeg is rendelkezésére fog állani. Ugyanis a lány fivére születésnap ajándékkal lepte meg nővérét és pedig a budapesti Török-bankház szerencsénaptárából kiválasztott sorsjegyzámmal, mely egy nagy fönyereményt nyert. Így a snájdig katona és a szép lány a szerencsészámmal köszönhetik, hogy boldog házastársak lettek.

**— Pef (Porcellán email festék.) Bessemer festők (védjegy üllő)** Mezőgazdasági körökben már évek óta kitűnő hírnevnek örvendenek — Lutz Ede és Társa festékgyárosok által, Budapest, Ország-utca 4. sz. — gyártott festékek és ajánlatosnak tartjuk ezen gyártmányokra e helyen is utalni. Pef (porcellán email festék) minden célra alkalmas fényes, különösen olyan helyekre ajánlható, ahol súly fektetik csinos és könnyen tisztán tartható felületekre. Szeszgyárak, tejgazdaságok, gyümölcsraktárak, éléskamrák, nemkülönben gépházak, konyhák, closették mázolására Pef nagyon alkalmas. minthogy porcellánhoz hasonló, kemény sima mázolata, piszok, házi és penészgomba képződését megakadályozza, amennyiben vízzel bármikor lemosható. Tekintve továbbá, hogy a Pef felkészült mázolatok hosszú évekig is eltarthatnak, az ár olajfestékkel szemben aránytalanul olcsó. Mint az a szakkörök ítéleteiből is látható, a Bessemer-festék (védjegy üllő) vasszerkezeteknél a leghatásosabb védelem rozsdá, továbbá időjárás és vegyi befolyások ellen. Hiszen ismeretes, mily károkat és kellemetlenségeket okozhatnak vasszerkezeteknél a nem elég conserváló képességgel bíró mázolatok és így egy csekély ártóbb let tekintetbe nem jöhet. Fontos ezeken kívül, hogy a Bessemer-festék teljesebben megvédi a mázolatot, mely tulajdonságánál fogva istállóban is teljes nyugodtsággal alkalmazható. Hiszen, miszerint ezen két gyártmányt b. olvasóinknak nyugodtan ajánlhatjuk. — Bővebb felvilágosítással a gyárosok bizonyára szívesen szolgálnak. 1568. I.

**— Segédgazdatiszt, nőtlen, 34 éves, keresztény vallásu, jó bizonyítványokkal, a gazdaság minden ágában jártas, junius 1-ére állást keres. Cim: Demény Andor Déva, Felső-fel-szeg-utca.**

**— Erdélyi kávé forrása a Flumei Kávé-behozatali Társaság fióktelepénél, Mátyás-király-tér 12. (Bittó Rezső mellett) a legkiválóbb fajú kávék mesés olcsó árban szerzhetők be. Vidékre 5 kgos megrendeléseket bérmentve és vámmentesen foganatosítunk. Telefon! 1436.**

**— Urasági gépészeknek** ajánljuk egy e téren már gyakorlott gépész. Cime: Sz. M. alatt a kiadóban.

**Budapesti vágómarhavásár. Május 11. Vágó marhák:** Felhajtás: Magyar ökör 1289 darab, magyar tehén 517 darab. Növendékmarha 89 darab. Szerbiai ökör 233 darab, szerbiai tehén 19 darab. Bivaly 59 darab. Bika 185 darab. Összesen 2391 darab. — **Gazdasági marhák:** Igás- és hizlalni való ökör — darab. Fejős tehén — darab. Igás bivaly — darab. Eladási árak ezen tudósítás zártáig, **vágómarhákért:** Magyar hiztűt ökör, legjobb minőségű 74.—80.— koronáig, kivételesen 81.— koronáig középminőségű 66.—72.— koronáig, silány minőségű 56.—64.— koronáig. Magyar parasztmarha, jobb minőségű 64.—72.— koronáig, silány minőségű 52.—62.— koronáig. Tarka hiztűt ökör, legjobb minőségű 74.—81.— koronáig, kivételesen 84.— koronáig, közép minőségű 66.—72.— koronáig, silányabb minőségű 54.—64.— koronáig. Bika jobb minőségű 62.—75.— koronáig, kivételesen — koronáig, silányabb minőségű 50.—60.— koronáig, bivaly 42.—58.— koronáig, kivételesen 61.— koronáig. Magyar tehén 48.—71.— koronáig, kivételesen — koronáig. Tarka tehén 48.—74.— koronáig, kivételesen 81.— koronáig, kicsontozni való marha 40.—48.— koronáig. — Mind 100 kilónként elősúlyban. — Igás ökör elsőrendű — — — Váloztatlan nagyságú felhajtás mellett a helyi szükséglet a közelgő nagyhét miatt csökkent, míg idegen vevők többet vásároltak, ezáltal az irányzat élénk maradt s az az árak változatlanok maradtak. A jövő héten a konzervgyárak 1000—150 darab ökröt fognak vásárolni.

**A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:**

Felolós szerkesztő és kiadó:

**TOKAJI LÁSZLÓ.**

Segédszerkesztő:

**ÉBER ERNŐ.**

**AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.**

**2 1/2, 3, 4, 6, 8, 10 lóerő**

kitűnő karban levő Shuttlewort és egyéb gyártmányu 1558

**— gőzgarnitúrák —**

jutányos árban eladók Kállai Lajos gépgyárában Budapest, VI., Gyár-utca 50. sz.



**ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT**

alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 116 millió korona.

A magyarországi igazgatóság intézője:

**Br. PODMANICZKY FRIGYES.**

E társulat, mely 65 éves fennállása óta 470 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; **tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk** ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség

Kolozsvárt:

**Szekula Akos**

vezérfelügyelő. (1003.)

**Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság**

BUDAPESTEN, MUZEUM-KÖRÚT 19.

Telefon 149. Postatakpztri Cheqe számla: 15603. Cheqe számla: a Magy. leszámít. és pénzváltó-banknál.

**BANKOSZTÁLYA**

utján törlesztéses jelzálogkölcson t földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolítja az értéket legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

**VÁLTÓ.**

kölcson t gazdálknak, birtokosoknak, gazdatisztoknak,

**KÖLCSON T**

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

**GÉPOSZTÁLYA**

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

- Gazdasági gépeket, Gőzcséplő-készleteket, Tolókerék-rendszerű vetőgépeket, Egytetemes acél-ékeket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészgári berendezéseket, Szecskavágókat, Répavágókat, Morzsolókat, Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés, gépek és eszközök, tejtelepek, csu kor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erőtakarmanyok, Dermymelasse, szák, ponyva stb. stb. 1461

**Értesítés.**

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

**„Nagyszebeni földhitelintézet“**

részéről

Kolozs és több szomszédos megye területére

ingatlan jelzálog kölcsönök

„Kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg.

Ebbeli működésben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségét gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálók.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csabító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmü jelzálogkölcson t pénzüintézetek közvetlen megbizását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbizhatlan, időt vesztő és minden esetben akár eredményes- akár nem terhesen költséges.

Teljes tisztelettel 1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányáügynökség. Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

**Magyar Jelzálog-Hitelbank**  
Képviselősege Kolozsvártt

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)  
Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.

4%-os és 4 1/2%-os

**Záloglevélkölcsönök**

nyujt és pedig 4%-os kölcsont földbirtokra: 50

évi törlesztéssel 4-95 százalék,

nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-25 százaléknyi évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítolási árfolyam mellett 4 1/2%-os záloglevélkölcsönök földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-35 százalék és nagyobb városokban fekvő házakra 42 1/2 évi törlesztéssel 5-65% évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve

az Erdélyi Gazdasági Egylet

bizalmi férfai adnak vélelmenyt. (1001.)

A bank képviselősegenél kaphatók 4% és 4 1/2%-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyeresiménykötvények

**NEPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLozsvÁRTT**

Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-utca) 37. sz. alatt Korbuly-ház) olcsó jelzálog és váltókölcson t nyujt és **BETÉTRE 5 SZÁZALÉK KAMATOT AD**

**Mótor-benzint**

minden fajsúlyban és mindennemü motorhoz alkalmasat jutányosan szállit a

**Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.**  
brassói gyarából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők. Benzin adómentességére vonatkozó eljárást illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott készségeggel megadatik. 1351.

**Irodalmi Megjelent**  
**jelentés! KUNOSSY, SZILÁGYI és TÁRSA**  
Rönyv-, mü- és zenemüanyagkereskedésében

az 1905. évre szóló

**Hasznos Könyvnap tär,**

mely irodalmi részében rendkívül érdekes közléményeket ad Bródy, Dömötör, Mikszáth, Radó és Szomaházy tollából és feloleli a klasszikus és modern magyar irodalom összes nagyszabásu alkotásait, valamint az egész magyar irodalom termékeit **bibliographiai csoportosításban.** A könyvnap tärban előforduló műveket

**csekély havi részletfizetésre szállitjuk.**

Ezen terjedelmes és a könyvszükséglet megválasztásánál nélkülözhetetlen nagybecsü díjtalanul és bérmentve segédkönyvet mindenkinek küldjük. Ezenkívül kívánatra szívesen küldjük a német irodalmat felolelő gazdag tartalmu könyvjegyzékünket és zenemüjegyzékünket is. **Üzégünk,** mely az irodalom és művészet érdekeit kívánja első sorban szolgál ni, mindenkinek, még a legszerényebb jövedelemmel rendelkezőknek is lehetővé teszi, hogy könyvszükségletét előnyös fizetési módozatok, csekély részletek mellett beszerhesse.

Tessék kérni az 1905. évi Hasznos Könyvnap tär díjtalanul és bérmentve!

Vidéki, helyi és utazó képviselők, kik e szakmában már megfelelő szép eredménnyel működtek, a legelőnyösebb feltételek mellett nyernek alkalmazást.

**Kunossy, Szilágyi és Társa**

• Rönyv-, mü- és zenemü- •

nagykereskedés és kiadóvállalat

Budapest, Ujvilág-utca 16.



# RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.

Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó-, világító- és kohó-gázüzem számára.

Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.

Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint. Hűtőtelepek és jéggyárak.

Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.

Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.

Borsajtók és szőlőzúók. 1475

# GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvénytársaság

• LEOBESDORF. • BUDAPEST. • RATIBOR. •

Városi üzlet: BUDAPEST, Ferencziek-tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára örléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szítákat, szállítócsigákat, zsákfelvonókat, detachurók- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Elektromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

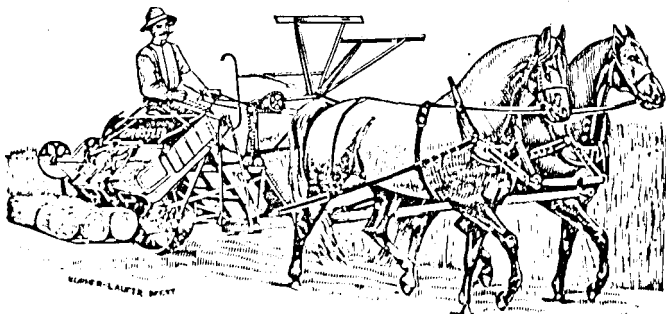
Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve. 1485

# Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár  
BUDAPEST, VI. Váci-körút 59. 1449

Szállít: Magánjárókat, Locomobilokat, teljes Gőzcséplőkészleteket, Gőzekekészleteket, „MILWAUKEE” Fűkaszállógépeket, Arató- és Kéveköto gépeket, leg-



újabb szerkezetű „Rákóczi Drill” vetőgépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szolid és tartós kivitelben. Árjegyzékkel és Árjánlattal kívánatra díjmentesen szolgálunk.

## Jff. N Á S E L O T T Ó kiadásában

BUDAPEST, VIII., MUZEUM-KÖRUT 2. SZÁM.

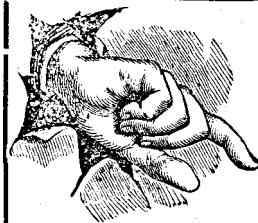
Megjelentek és kaphatók az alanti kiváló gazdasági munkák

Hreblay Emil, baromfiak hizlalása . . . 1:50	Monostori Károly, állatgyógyászat 4—
“ “ Tyúktenyésztés . . . . . 3—	“ “ vásári tanácsadó —60
“ “ Baromfi termékek értékesítése . . . . . 2—	“ “ sertésenyésztés. 1:60
“ “ Pulykatenyésztés . . . . . 2—	“ “ könyv az egészséges állatok gondozásáról és a betegek ápolásáról, . . . . . 5—
“ “ Lúd és kacsatenyésztés. 2—	Óváry József, a kanári madár tenyésztése és ápolása . . . . . 1—
“ “ Gazdasági baromfi . . . . . 1—	Pathay Géza, okszerű baromfi tenyésztés . . . . . 3—
tenyésztésre vonatkozó általános tudnivalók.	
Kohn Dávid, a gabona határidőüzlet 4—	Rovara Frigyes—Ruffy Pál, gazdasági vezérfonál gazdák használatára . . . . . 3—
Kövér János, vadász naptár 1905-re 1:60	
Lakatos Károly, az erdei szalonka és vadászata . . . . . 4—	Rovara Frigyes—Ruffy Pál, segéd-könyv a takarmány elegyek kiszámításához . . . . . 2—
“ “ a vadász mesterség könyve, félbörkötésben . 16—	

Czégemnél bármely könyv megrendelhető.

Könyvjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

1450. I.



A címre tessék ügyelni!

## VALÓ-

di francia különlegességek (óvszerek) csakis F. Bergueran-fils leghíresebb páris gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

Polgár Sándornál

Budapest, VII. kerület,  
Erzsébet-körut 50. sz.

Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve 1856

## Cséplőgéptulajdonosok!

A belügyminiszteri 73595 - 1903. sz. rendelettel előirt

## mentőszekrények

gőzgépekhez

## erős vasból

teljesen felszerelve

38 koronáért

Járgánygépekhez pléhdobozban 6.50 koronáért beszerezhetők a

„Magyar orvosi műszertárban“

orvosi műszerek, kötszerek és sérvkötők gyára

Budapest, VII., Kerepesi-út 32. szám.

Pótláshoz szükséges egyes szerek jutányos árért szállíthatnak. 1528

A legjobb új, egyszer használt

vizhatlan PONYVA a legolcsóbban kapható

KÖLGSÖN-PONYVÁK

# ZSÁK,

## FISCHER J.

ponyva- és zsákruházában BUDAPEST, V., Nádor-u. 31-33.

széna- és szalmaszállítás-hoz a legjutányoabb kölcsöndij mellett 1451

A legszolidabb kiszolgálás.

Husvétii ajándékoknak

legalkalmasabb bevásárlási forrása

# STEIN S. és TÁRSA

első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete, kapható újszülöttől 14 évesig Leány és fiuk részére Kabátok, Ruhák, Kötények, Kalapok, Kapischonok, Harisnyák, Kamáschlik, Gyermek fehérnemű minden nagyságban.

Mérték szerintl fűzők a legújabb formában és kényelmes viseletűt készítenek. Vidéki rendelvényt pontosan eszközlők, gyermekruha rendelvéynél elegendő a kor megjelölése és pontosan találó átít küldök. Baba kolengye, keresztelő készlet állandóan raktáron a legfinomabb kivitelben. — Határozott jutányos áruk.

Szíves pártfogást kér

Stein S. és Társa,

Mátyás kir.-tér 2. sz.

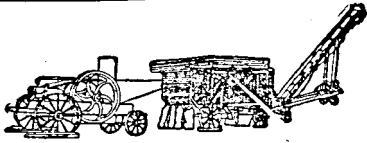
1434

1905. január 1-től a tanácsház alatti helyiségben.

- 1903. évi beszercei kiállításon 2 ezüstéremmel kitüntetve.
- 1903. évi kolozsvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve.
- 1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve.

**KALLAI LAJOS motorgyára, BUDAPEST, VI., Gyár-u. 50.**

Teljes jótállás kitűnő cséplésért



A jelenkor legegyszerűbb és legtükrétebb motorcséplő-készlete.

Gépész nélküli könnyen kezelhetők. Ezen legújabb motorok terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ezen motorcséplő-készletek felülmulthatlan kitűnősége felől tudakozódni lehet:

Báró Kemény József urnál Maros-Németi (Erdély).  
Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán urnál Nagy-Enyed.  
Gróf Mikos Kelemen urnál Magyar-Csesztve.  
Meskó Jakab urnál Csikmádéfalva stb. stb.

1454

Legbiztosabb olcsó üzem!

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Ajánlja teljes jótállás mellett benzomotorait malom- és iparüzemre, valamint

**Villamos Benzinlokomobil-  
Cséplőkészlelt Kettős Tisztító-  
szerkezettel.**

!!!Egyedül létező újdonság!!!

Önműködő, ellenőrző és biztosító-szelep.

Külön mezőgazdasági géposztály:

gőzgépek, malmok, járgányok, cséplők, vetőgépek stb.

# Lónyiró ollók,

## Marhanyiró ollók,

Ló- és marhanyiró gépek „HELIOS”  
istálló lámpa stb. s egyéb gazdasági cikkek  
legjobb minőségben jutányos árban szerezhetők be

# SCHOTTOLA ERNŐ

cégnél

BUDAPEST, VI-ik kerület Andrassy-ut 2. szám.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. 1532.

# A SMITH-PREMIER-IRÓGÉP

## a világ legjobb gépe. — Grand Prix 1900. Paris.

### 300,000 darab Smith-Premier már használatban.

Vezérképviselő Erdély, Szatmár- és Máramaros megyék részére:

## Strasser Izidor

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 22.

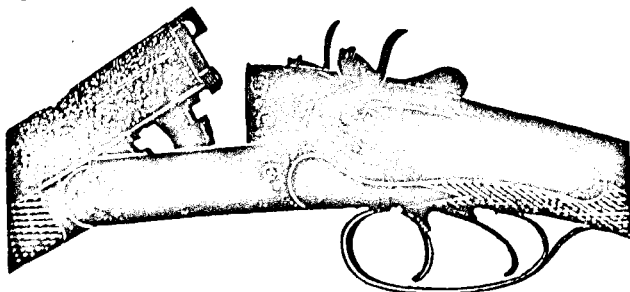
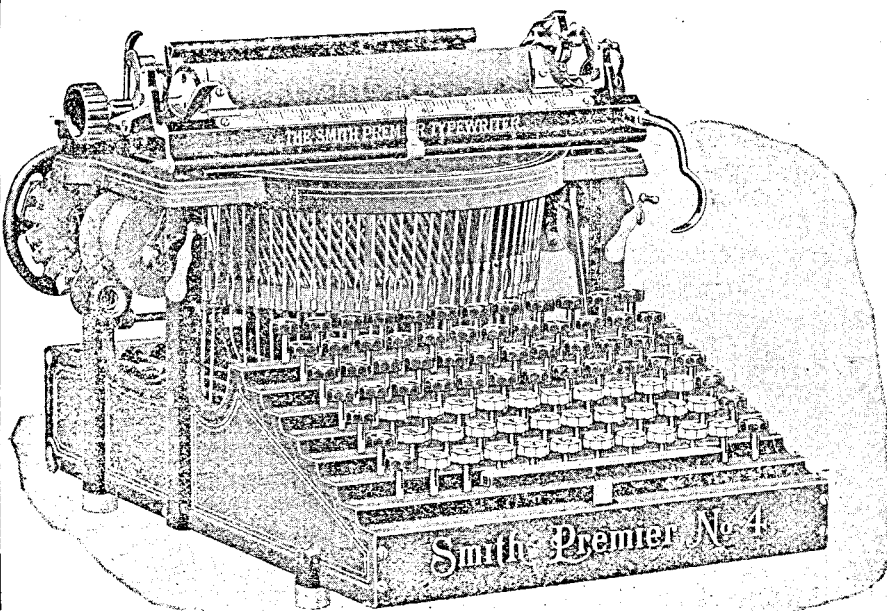
Központ:

## Budapest, Andrassy-út 4.

Írógépmunkákat és sokszorosításokat a legjutányosabb árban elvállalok.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1546.



Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

## Ogris Márcus

1823

fegyvergyár és (précios) puskamlíves

FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármily rendszerű vadász- és cséllövő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben. Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8—kilogramm,

Újdonság: Browning-féle automatikus sorét ismétlő fegyver 225 korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.

Levelőzés magyar!

Levelőzés magyar

# BENZINMOTOROK, GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK, ARATÓGÉPEK ÉS EGYÉB MEZŐGAZADSÁGI GÉPEK

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

1458



A m. kir. államvasutak gépgyárának vezézügnökségénél



**Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám**

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

LEGJOBB TEJFÖLÖZŐ A BALTIK.

**A Baltik-Separator legyőz minden  
tejfőlöző gépet.** *Ki separatorot vesz és a Baltik iránt nem érdeklődik,  
az saját magát károsítja meg.*



Árjegyzékünk, valamint a modern kézi-separatorokról irt birálatunk érdeklődőknek ingyen és bérmentve rendelkezésre áll.



**Patak Gusztáv Magyar Baltik-Separator**

központ Budapest, VI. kerület, Andrásy-út 27. szám.

1538

Szállítunk teljes tejgazdasági berendezéseket.

Törlesztő kölcsönök.

**Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank**

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házbéradó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

1501

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

Gyors és olcsó lebonyolítás.

**„PEF”** (Porcellán-Email-Festék) falakon és fán porcellánszerű, mosható mázolatot ad.

Legnagyobb tisztaság. Sok évi tartósság.

Nincs por, piszok, penész a vele mázolt falakon.

Gazdasági üzemek, mint tej-, vajkezelési és sajtkezelési helyiségek, istállók, gépházak, élesztőkamrák, konyhák, fürdőszobák, klozetek satöbbi részére felette célszerű.

**BESSEMER-FESTÉK** (védjegy ülő)

legtartósabb rozsdá elleni mázolat, mindennemű vasszerkezetek,

vas és hullámbádogtetők, tartók, istálló-vasgerendák, kerítések, vaskapuk, vasablakok, gépek, lokomobilok stb. részére.

Kimerítő ajánlattal és prospektussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosaik:

**Lutz Ede és Társa, festékgyár**

BUDAPEST, VII., Őrnagy-utca 4.

1568. I.



Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

**Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál**

Központi Irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hvá a rendelések és mindennemű kérdézősködések intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetit az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

# Url Rezső Sertéseket

sertésbizományos

BUDAPEST,

VIII., Bérkocsis-utca 12.

sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít. 1534.

## Fischer és Társa

### Faiskolák

Nagy-Enyed (Alsó-Fehérmegye.)

Szakszerűen nevelt gyümölcsfáknak tömeges produkálása a legfinomabb és legjobb csemege

és kereskedelmi fajokban. Gyümölcsvadonczok, Gleditsziák, Akáczfák, Spárpa, Rhabarber Gömbakác, Szamóca, Ribiszke (vörös szőlő),

Egres stb. stb.

Megbízható kiszolgálás. -- Olcsó árak.

Szakszerű csomagolás. 1352

## BÜKKFA-SZÉN

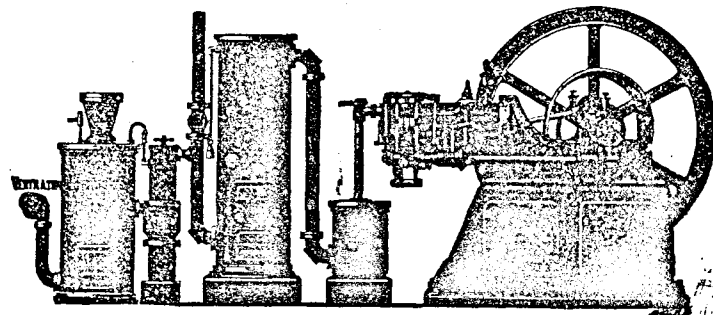
waggonszámra métermázsánként 2 koronak 80 filléért Retteggi sz.v.v. állomáson waggonba rakva, lehát a legolcsóbban beszerezhető

Gróf Teleki László Gyula úr erdélyrészi erdészeténél

Kecsed, u p. Nagy-Iklód.

NB. Zsákban való szállítás rendelésénél a zsák önköltségen számítatik fel; vagy zsákot kérünk küldeni Szállitunk szemet kisebb mennyiségben is, csak az illető küldjön zsákot, vagy pedig a zsák árát is felszámítjuk.

Megrendeléseket szíveségből átvesz az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatala is. 1423



1465.

## Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szilvő-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.



CLAYTON & SHUTTLEWORTH,  
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legkíméletesebb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, löher-cséplők, tisztító-rosták, korokolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecs kavágók, répavágók, kukorica-morzsológák, árálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.



1242

## Sárga János, Kolozsvárt

ékszerész, mű-ötös, egyházi szerek műintézete.



Ajánlja dúsan felszerelt raktárát arany-, ezüst nemükben, drágakő-ékszerekben, valamint Angol, Francia és Berndorf különlegességekben.



Kitünően berendezett műtermében készít ezüst-nemüket, ékszereket, valamint magyar dísz-ékszer és egyházi felszereléseket. 1416

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

## Bajor József-féle

szabadalmazott

## Komló-balhafogó

kapható 1573

## Demjén Ignác

budapesti gyárosnál

(VIII., Magdolna-utca 14. sz.) 6 koronáért, Dalmát rovarpor hozzá negyedkilónként 85 fill.



## AGRARIA erőtakarmánygyár r.-társ.

BUDAPEST, VI., Lehel-utca 8. sz.

Postatakarékpénztári clearing-

Gíró-számla a Magyar Általános Hitelbanknál.

és cheque-számla 11752. sz. Sürgöny cím: Erőtelefon Budapest Telefon (Inferurban) 33-17.

A veszprémi országos gazdasági kiállításán elismerő oklevél.

Ajánlja „AGRARIA” védjegyzett, kitűnő Erőtakarmányát. Az áru vasúthoz szállított minőségű, saját gépüzemével gyártott: Erőtakarmányát, vagy 50 kgr. zsákokban, védjeggyel ellátva. — A gyártás: Kühn Gyula dr., a hallei gazdasági egyetem igazgatójának módszerei szerint történik. A takarmányhoz szükséges összes nyersanyagot, mint: buzakorpát, malátacsirát, repce-, napraforgó-, lenmag- és tökmag-pogácsát elsőrendű és kizárólag magyar gyárakból szerezzük be. A cukorszörp szintén csakis elsőrendű és kizárólag magyar gyárakból ered ugyanint: a szerencsi, mezőhegyesi, kaposvári és botfalvi cukorgyárakból.

### Gyártmányaink:

„AGRARIA” A. lótakarmányozásra, dús malátacsirra, vagy zúzott zab tartalommal — „AGRARIA” B. göbőlyhízalásra, dús repce-pogácsa-tartalommal. — „AGRARIA” C. tehenészethez, dús tökmag-pogácsa-tartalommal. — „AGRARIA” D. sertéshízalásra, dús árpadara-tartalommal. — „AGRARIA” E. juh-takarmány, dús cukorrépa szelet-tartalommal.

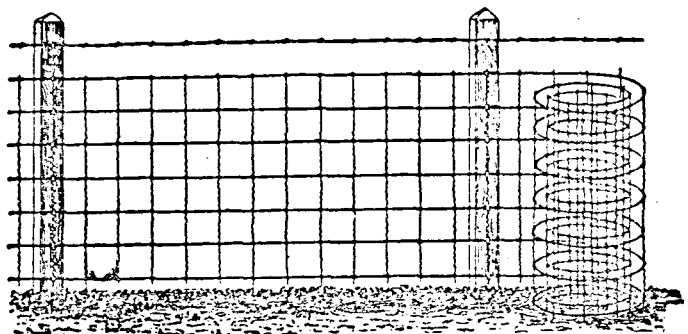
Állandó vevőközönségünk a m. kir. földmül-

velésügyi és a vallás- és közoktatásügyi miniszterium uradalmat. Az ország legelső uradalmaitól elismerő okmányok állanak rendelkezésünkre, melyek bárki által megtekinthetők központi irodánkban. Gyártmányaink szakértők által lesznek megvizsgálva. — Az áru mindig friss minőségben kapható a legújabb napra áron.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 142785/CI, 1904. számú, a takarmányhiány miatt kiadott rendeletéből kifolyólag gyártmányunk kivétel nélkül díjban részesül. 1550

**Bámulatosan olcsó kerítések!**

Szőlőtermelők figyelmébe!



Mezőgazdák figyelmébe!

**HAIDEKKER SÁNDOR**

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

**BUDAPEST, VIII., Üllő-út 48. szám.**

Ajánlja kizárólagosan szabadalmazott **Hungária sodronyfonatát**, mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeivel fogva felülmúl minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- s mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos eme találmány előnyei: **Olcsóság!**

**Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):**  
körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel,

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1-50 méter magasságban 1-8, 2-2, 2-2, 2-5 és 2-8 milliméter dróterősségűekből.

Sodronyerősség: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-2 2-2 2-5 2-8 mm

Ár □ méterenként: **40 48 56 64 72 86 100 120** fillér

Körülbelül 3x5 centiméter (hosszukas) lyukbőséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben.

Sodronyerősség: 1-2 1-4 1-6 1-8 2-2 2-2 2-5 2-8 mm.

Ár □-méterenként: **58 66 74 82 96 110 130 150** fillér.

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségeket számítok négyszög méterenként 1 fillért, de egy küldeményénél legalább 50 fillért.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélét pedig szurcsák, tehát az átmozgást megnehezíti. A fonat csavart szálát — mint vékony sodronykötelet — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képessége; a keresztirányban pedig hullámosak, a szálak összecsiszása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézvel meghuzva, egyszerűen a fűdőkhoz szegezendő horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előnye a fonat fesszessége, ami lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tuskéssodrony alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — A tuskés sodrony ára méterenként 6 fillér.

Szamos elismerő levél áll rendelkezésre. 1543

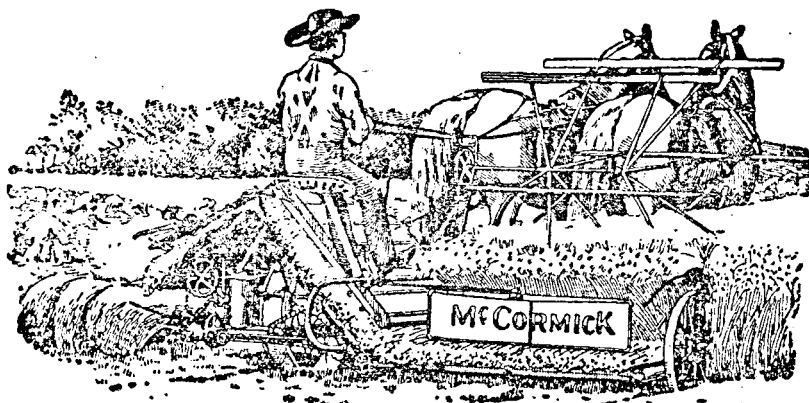
Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle célokra; csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat vaskeretes sodronyfonat és kovacsolt vasból, föld- és kavicsrostákat, kosarakat magtár-ablakrostályokat, ökörszárkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózórostákat, cséplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

**Mc. Cormick Harvesting Machine Comp.**

(Chicagói aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató.

Budapest, V., Váci-ut 30.



Gyártmányok: Kéveköttógép, „Daisy” marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila” kévelőtőfonál gyártmányal. Amerikai tárcás boronák, rügös boronák, cultivátorok, szénaforgatók, kucorica-vetőgépek. Katalógusok ingyen és bérmentve. 1524 Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

**!! Trágyafősz !!**

Mint az összes Erdélyi Gipszgyárak központi irodája ajánlunk **kitűnő erdélyi trágyafősz!**

A leghálásabb és legolcsóbb műtrágya az **ERDELYI TRÁGYAFŐSZ**, amely különösen sikerrel alkalmazható: istállótrágya javítására és conserválására, luczerna, löhere és pillangós növények trágyázására, mészszegény vagy szikes talajok javítására, szőlőtrágyázásra, burgonya- és konyhakertészethez.

1535. Legolcsóbb árajánlattal bármely vasuti állomásra készséggel szolgál a **Magyar Gipsz- és kereskedelmi Részvény-Társaság** BUDAPEST, V. kerület Dorottya-utca 9 szám.

Lóherét, Lucernát, Répamagvakat és egyéb vetőmagot, Gépolajokat és kenőanyagokat,

Kocsikenőcsöt, Zsákot, ponyvát, Kátránytermékeket és minden e szakmába vágó gazdasági szükségleti cikket,

megbízható jó minőségben, legutányosabb árban ajánl **Kramer Lipót** nagykereskedő. BUDAPEST, V.,

**Kálmán-utca 3.** Sürgőnyezim: „Geres” Budapest, TELEFON: 38-11. Árjegyzékkel és részletes külön ajánlattal díjtalanul szolgálók. 1531.

**Magyar bikák**

500—1500 korona árban. 1484

Tenyésztőjások tucatja:

Pekingi kacsa . . . 10 kor. Sárga Orpington . . 12 kor.  
Emdeni lúd . . . 20 „ Fekete „ . . 12 „

rázásmentes ingyen patentesomagolásban, ha a vételár előre küldetik. Zárttoku, francia kék mák, pernai lenmag, fűmag kapható:

**Gr. Teleki Arvéd drassói uradalmában**

u. p. Koncza.

**„KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE”**

földbirtokokra a következő módozatok mellett nyújt törlesztéses jelzálogkölcsönöket:

4 1/2 %-os záloglevelek alapján

készpénzben 100-as árfolyammal

50 évi törlesztésre 5.46 %-ra

40 „ „ 5.80 „

30 „ „ 6.50 „

20 „ „ 8.00 „

4 1/2 %-os záloglevelek alapján

készpénzben 98-as árfolyammal

50 évi törlesztésre 5.26 %-ra

40 „ „ 5.60 „

30 „ „ 6.30 „

20 évi törlesztésre 7.80 %-ra  
4 %-os záloglevelek alapján  
készpénzben 95-ös árfolyammal  
50 évi törlesztésre 4.90 %-ra.

Az évi díjrészek mindig utólagosan fizetendők.

A kölcsönt az intézet nem mondhatja fel, a míg a kölcsönt vevő azt részben vagy egészben storno díj nélkül fizetheti vissza.

Bővebb felvilágosítással szolgál a „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézet” Képviselet.

Kolozsvárott Jókai-utca 4. szám alatt d. e. 9—12 óráig.

**Birtok vétel.**

Egy jó minőségű birtok kerestetik megvételre. 1541.

Ajánlatok kéretnek fenti képviselőséghez.

**Posnansky és Strelitz**

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27. szám.

Gyár: ERZSÉBETFALVA

Ajánlanak: Aszfalt, 1533.

Fedőpapírlemez,

Kátrány,

Carbolineum,

Carbolsav,

Creolin stb.

legjobb minőségben, jutányos árak mellett.

## Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

### Biztosítéki alap:

Alapítványok:	Korm. hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K.
	Alapítók	1.278.240.— "
	élet	200.000.— "
Tartalékok		455.436.11 "
Összesen:		2.333.676.11 K.
1901. évi fölösleg		90.349.— K.
1902. " "		59.782.36 "
1903. " "		109.331.73 "
1904. " "		72.438.23 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyiszint az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díj-arányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. 1904. évben a jégkár ellen biztosítottak 2%-os díjvisszatérítésben részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványon és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

### az igazgatóság.

Nagyobb birtokon (Kolozs, Torda-Aranyos- és Alsó-Fehérmegyék területén)

## cséplést vállal;

szalmás terményt 15%-ért, lóherét 10%-ért, elevátoros géppel s a legtökéletesebb munkáról kezeskedik

**Török Árpád,**  
**Apahida.** 1576

## 200 darab

szépen fejlett, választott

## mangalicza-malacz

és 20 darab 3 éves nagy rideg-kocza eladó.

**Keresztes Ödön**

birtokos, 1565

MAROS-LUDAS.

## Kizárólagos kalapraktár a Kalap-királyhoz

Kolozsvárt, Mátyás király-tér (Főtér) 17. sz.

legdúsabb választék bel- és külföldi férfi és gyermekkalapokban, cylinderekben, sport és vadászsapkákban. 1552

Specialis üzlet! Legolcsóbb határozott árak!

# Óriási SZERENCSE TÖRÖKNEL

## Felülmulhatlan

az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt 19 millió koronánál több nyere-ményt fizettünk ki nagyrebecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a 2 legnagyobb nyereményt, és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924. sz. sorsjegyre,

a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. számú sorsjegyre, továbbá 100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 20.000, több 15.000, 10.000 koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt s rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16. **110.000** sorsjegyre **55.000** pénznyeremény magyar osztálysorsjátékban ismét **14 millió 459.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

## Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat).

Mindenki kísérelje meg szerencséjét azon számmal, mely neve avagy családtagjainak neve mellett áll.

Adam 932	Ceotlia 83156	Gellért 72630	János 82957	Manó 83259	Salamon 2895
Adél 4143	Celestin 83519	Gereben 82849	Jenő 83245	Marcel 2381	Samu 7979
Adolf 12302	Dániel 2778	Gergely 83216	Jónán 2877	Margit 7280	Sándor 17763
Agnes 20422	Dávid 5637	Géza 2797	Jónás 7260	Mária 17707	Sári 22019
Agoston 22511	Dénes 12426	Gizella 5649	Józsa 13230	Márkus 22014	Sarolta 24029
Aladár 24242	Dezso 20983	Gusztáv 13151	József 21452	Mártha 24003	Sebestyén 24289
Albert 28818	Domokos 23006	György 21145	Judith 23095	Márton 24274	Simon 40746
Alfréd 44360	Dóra 24258	Gyöző 23018	Juliska 24358	Matild 40705	Szeréna 57716
Akos 59119	Dorotea 29529	Gyula 24268	Kálmán 40482	Matyas 56693	Taksony 59575
Amália 72613	Edith 56310	Iduska 29633	Károly 56572	Melánia 56564	Tamas 80973
Ambrus 82811	Edo 59159	Helena 56525	Károly 59505	Menyhért 80019	Taszilo 83022
Andor 83145	Edwin 72622	Henriette 59167	Katinka 72645	Mihály 83006	Terus 83300
András 83505	Elek 82386	Heurik 72633	Kázmér 82960	Miklós 83273	Tibor 2898
Anna 990	Elemér 83164	Hermann 82954	Kölemen 83246	Miksa 2890	Tihamér 5504
Antal 4948	Emil 83520	Hermína 83217	Klára 2878	Milán 7288	Timon 18652
Aranka 12417	Emma 2781	Hilda 2799	Klotild 7266	Mór 17738	Tivadar 22027
Armand 20593	Endre 5641	Hubert 6313	Kornel 16863	Móro 22016	Tóbiás 24036
Arnold 22514	Ernő 12433	Hugo 13154	Kornelia 22002	Nándor 24013	Urbán 24295
Arpád 23238	Ernesztin 21142	Humbert 21147	Kriszta 23097	Narcisz 24279	Valéria 40739
Arthur 38328	Erwin 23007	Idolyka 23077	Krisztina 24363	Oiga 40733	Vazul 58013
Aurél 44389	Eva 24259	Ilka 24270	Lajos 40486	Olivér 57098	Vendel 59586
Attila 59142	Erzsébet 23586	Ignác 29647	László 56673	Orbán 59566	Viktor 80974
Balázs 72615	Eszter 56471	Ilka 56532	Laura 59532	Oszkár 80453	Viktoria 83047
Bálint 82826	Etel 59163	Illés 59163	Lázár 73076	Otto 83003	Vilbald 83302
Barnabás 83155	Fabián 72625	Ilma 82955	Lénárt 82962	Ódon 83281	Vilma 2900
Benedek 83511	Félics 82937	Ilona 82955	Lenke 83255	Pál 2892	Vilmos 8618
Bernát 2749	Ferdinánd 83215	Imre 83225	Leó 2879	Paula 7300	Vince 18656
Berta 5493	Fereno 83531	Ince 2876	Leónia 7273	Petronella 17740	Virgil 22029
Bertalan 12424	Flóra 2793	Ipoly 6432	Lidia 17350	Péter 22017	Virgán 24044
Blanka 20978	Francoiska 5642	Iren 18229	Lipót 22009	Piroska 24017	Zsigmond 25156
Bodog 22523	Frida 12435	Irma 21148	Lóránt 23100	Pista 24288	Zsófia 42270
Bogdán 24251	Frigyes 21144	István 23092	Lothár 24373	Rafael 40742	Zsuzsanna 58021
Borbála 28886	Fülöp 23009	Izabella 23009	Lőrinc 40702	Regina 57286	
Borisika 56273	Gábor 24263	Izidor 40463	Ludmilla 56687	Richárd 59573	
Brunó 59145	Gabriella 29541	Iván 56556	Luiza 59556	Róbert 80639	
	Gáspár 56511	Jakab 59203	Malvin 73133	Rózsika 83020	
	Gedeon 59164	Janka 72644	Manfréd 82975	Rudolf 83296	

## Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000,000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyer. 400.000, 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —.75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—  
1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

## folyó évi május hó 25-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak és mert az I. osztályu huzás már f. é. május hó 25-én és 26-án lesz.

# TÖRÖK A. ES TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete. 1560

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut II/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.